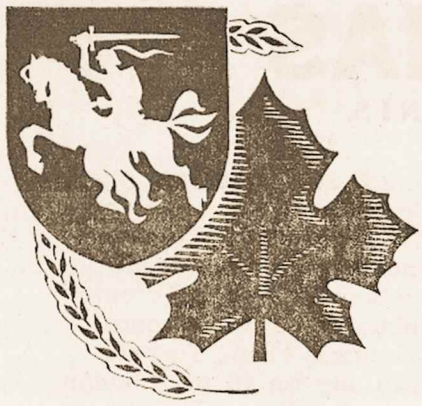

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba
Published by the Lithuanian League of Canada

Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa

A D R E S A S:
7722 GEORGE ST., VILLE LASALLE, MONTREAL 32, P.Q. CANADA

Nr. 13 (259) KAINA 10 ct.

MONTREAL, KOVO-MARCH 27 d.

PRICE 10 ct. XII METAI

KAIP RUSAI KARIAUS

Trumano politika kinta

SAVAITINĖ ĮVYKIŲ APŽVALGA.

Praėjusią savaitę nieko ypatinga tarptautinėje, plotmėje neįvyko, bet „šaltasis karas“ vyko visu įtemptumu. Jame tūla vaidmenį pradėjo vaidinti JAV išleistas naujas leidinys, kuriame pasisako prezidentas H. Trumanas. Jame yra suminėtas jau raštu Trumano pasisakymas, kad

AMERIKA NORI TAIKOS, BET NE BET KOKIA KAINA.

Taika turi būti paremta demokratijos laisvės ir teisės principais, kurių komunistai ne pripažįsta. Tai yra svarbus pareiškimas, nes juo pasisakoma už pagrindinius žmonijos santykių principus.

Svarbu, kad šiuo vėlesniu pasakymu Trumanas jau nuneigia ankstyvesnį savo pasisakymą Stalinui, pas kurį 1945 metais siuntė savo pasiuntinį Hopkinsą ir jį įgaliojo pasakyti Stalinui, kad

TRUMANAS NORI TAIKOS MAŽIAUSIA 90 METŲ

ir kad Amerika neturi jokių teiritorinių ambicijų kas liečia Lenkiją, Rumuniją, Bulgariją, Čekoslovakiją, Austriją, Jugoslaviją, Latviją, Lietuvą ir Estiją, arba kur kitur. Amerikiečių interesai liečia tikta pasaulinę taiką.

Kitas labai svarbus faktas yra Trumano pasiūstas Kongre sui siuylamas įstatymo

ISILEISTI AMERIKON DAR 300.000 PABĖGĖLIŲ.

ir naujų emigrantų iš Europos. Amerika, matyt, tuo nori pakelti savo gyventojų skaičių, kuris labai svarbus eventuales karo atveju ir, be to, pabėgėlių, kurie jau yra patyrę sovietinę gyvenimo santvarką savo pačių gyvenimu. Nauji ateiviai, Amerikon bus išleidžiami per trejus metus.

Mums įdomūs yra Kanados parlamente išsivystę debatai

DEL KANADOS ĮSIPAREIGOJIMŲ ATLANTO PAKTE

Socialdemokratai, kurie būdami mažumoje, sudaro opoziciją, pareikalavo pasakyti tų įsipareigojimų dydį, abejodami, ar kraštas pajėgs pakelti tiems įsipareigojimams mokesčių našta. Debatuose buvo atšresniu pasisakymų. Bet pirmininkas St. Laurent ramino, kad įsipareigojimai yra padaryti atsivėlgiant į sąlygas ir galimybes.

Mažne ta pačia tema Stockholm kalbėjo Danijos užsienio reikalų min. Kraftas. Jis taipgi, pareiškė, kad

SUNKI ĮSIPAREIGOJIMŲ NASTA, BET NEIŠVENGIAMA,

jeigu laisvasis pasaulis nori atlaikyti laisvę ir apsaugoti demokratinius principus, kurie tą laisvę garantuoja.

Įdomu, kad ir Prancūzijos Pinay kabinetas, kuris prieš akis turėjo šią visus jaudinančią problemą, susilaukė pasitikėjimo, kurio sunku buvo tikėtis. O juk Prancūzijos įsipareigojimai Atlanto Paktui yra nemaži. Reikalas, matyt, jaučiamai bręsta ir todėl pasipriešinimas jam nyksta.

KOREJOS DERYBOS STOVIA VIETUJE.

Tai ir gi nurodymas, kad reikia rimtai galvoti apie saugumą. Čia kas ypaci įdomu, kad komunistai pareikalavo derybų slaptumo. Matyt, jie jau

bijo viešumos. Tokie jų pasiūlymai gražūs, kad bijo žmonėms parodyti...

Ties Koreja kilę vad. baktėrimo karo sukūriai, kaip pareiškė gen. Ridgeway, yra

MASKVOS PROPAGANDOS GAMINYS.

Bet nevykęs, nes komunistai bijo leisti šią „anti“ ištirti.

GUDIJŲ IR LIETUVOJ MANEVRAI.

Didžiausieji nuo karo pabaišos. Manevrams vadovavo mrš. Timosenko. Operatyvinių atžvilgiu jie buvo tuo įdomūs, kad čia pirmą kartą jūrų kautynių taktika buvo panaudota žemyne. Raud. armija operatyvinių atžvilgiu suskirstyta į 7 atskiras karines grupes: 1. Šiaurės (būstinė Leningrade), apimanti Šiaurės Europos ir Arkties sritis. 2. Vakarų grupės (būst. Minske) uždavynys — Vak. Europa. 3. Pietų (b. Odesoj), operacijų sritis — Balkanų kraštai. 4. Kaukazo, vyr. būstinė Tiflise, tikslas — priešakinė Azija. 5. Turkestano (b. Taškente), skirta pietryčių Azijai. 6. Tol. Rytų (b. Vladivostoke). 7. Visų tų operatyvinių grupių nugarkaulį sudaro Žukovo grupė, (b. Brianks), kuri rūpinasi, kad frontas „nesustingtų“, kad pralaužimai būtų tučtuojau „užraukti“.

KAIP VYKS KARAS.

Karo atveju lenkų armijos „koordinacijai“ su raud. armija vadovauti marš. Rokosovskio paskirtas gen. maj. Kovalas. Be to, tarp Schneidmüllers ir Kolbergo, Balstogės erdvėje suteikti žymūs sov. kariuomenės kontingentai. Pirmą tikrojo karo fazę rodys su stiprintas psichologinis karas — masinė baimė, teroras, išplėsta radijo ir spaudos propaganda. Sovietai tikisi, kad naujo karo atveju ir Vakarus tučtuojau pasipiltų milžiniška pabėgėlių masė, kuri užkimštų visus susisiekimo kelius. Sabotažas — baimė dar padidintų. Tada visi vakariečių Nato planai būtų paversti niekais.

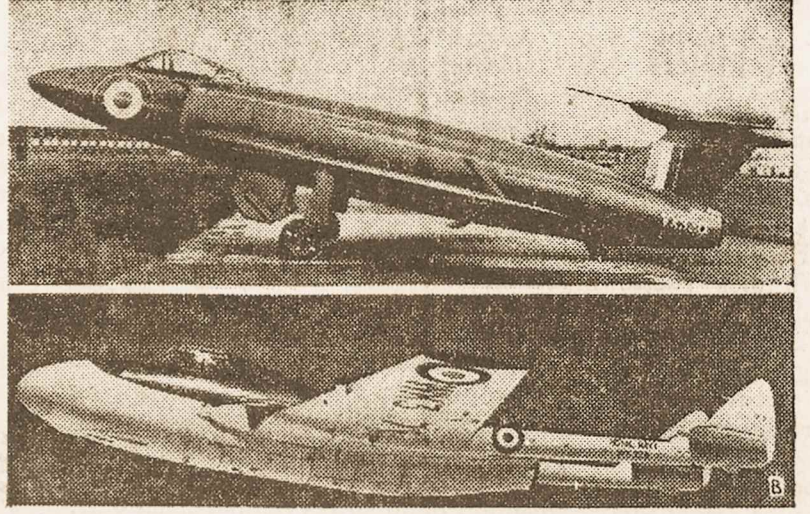
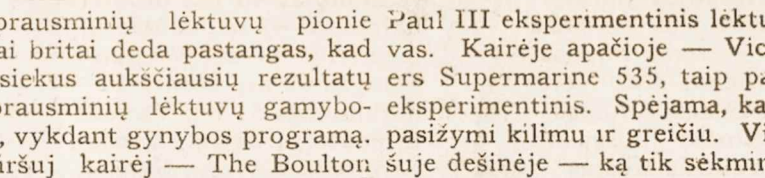
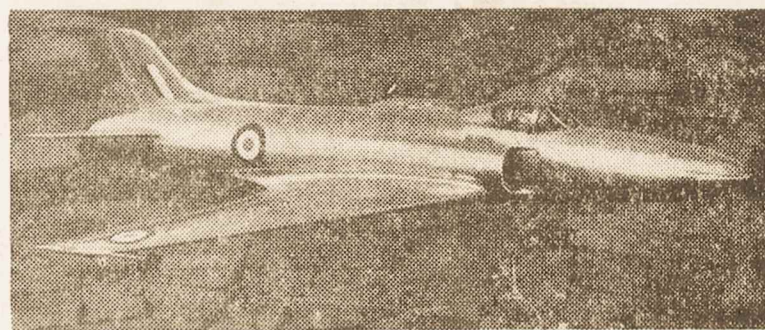
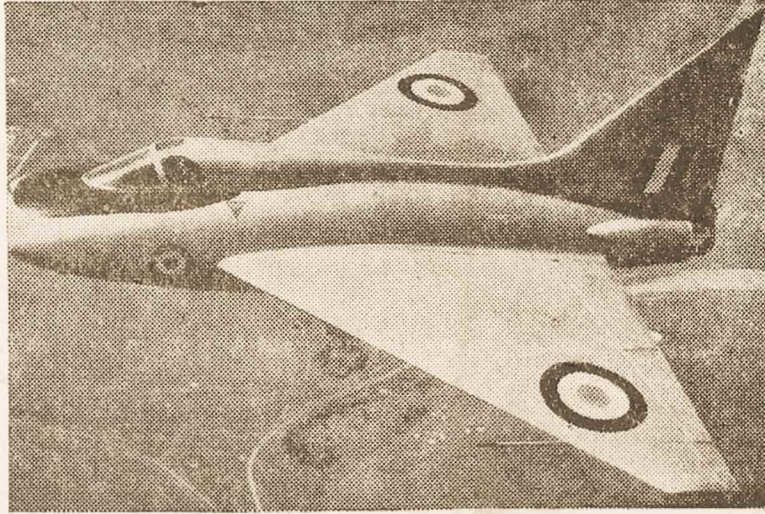
EISENHOWERIO STABE sudaryta spec. komisija, kuriai pavesta paruošti reikalingą nuo to „pirmojo galimo Sovietų smūgio ir Vakarus“ gynybą. Jai Shape rėmuose vadovauja amerikiečių pulk. F. Kidley. Jo nuomone, sėkmingai gintis būtų imanoma, jei gintis būtų pradėta ne prie Reino, bet prie Elbės.

PILUVOJ STOVIA DALINIAI DANIJAI PULTI.

„Der Spiegel“ paaiškina, kodėl danai į Jutlandijos kovo m. pradėtuosius karo manevers ne pakvietė Sovietų ir raud. Kinijos karo atstovų, būtent — tuo norėdami parodyti savo nepasitenkinimą, kam Piluvoje, netoli Klaipėdos, laikomi paruošties padėty 2 pėstininkų pulkai ir įvairūs artilerijos šarvučiai, pionierių, priešlėktuvinių ir raketavaidžių daliniai, kurie ant rankogalių turi žymenis: „Bornholmo ekspedicinis ir saugumo korpusas“. Danai galvoja, kad tuo būdu Sovietai nori juos įbauginti, kad atsimestų iš Nato.

SLAPTI PLANAI IR DERYBOS.

Gen. Franco brolis Nicola pareiškė samprotavimų, kad Stalinas stengiasi sudaryti vie-

PIONEERS in jet aircraft, the British, who are redoubling their already doubled air force under a \$13 billion defense program, are making sure that it packs the latest jet-powered punch. Top Left: The Boulton Paul P. III, delta-wing (shaped like the Greek letter “D”) experimental jet. Details of its performance are secret. Bottom left: Another experimental job, the Vickers Supermarine 535. Powered by a Rolls Royce, this swept-back wing, jet fighter is said to have exceptional climb and speed. Top Right: Yet another experimental jet, recently successfully test flown, the H.P. 88. Two companies, Handley Page Ltd. and Blackburn and General Aircraft have collaborated with it. A Rolls Royce Nene supplies its power and it has an experimental wing design. Bottom right: Now in full production for the British Navy, the de Havilland Sea Venom. Performance details are not given, but this fighter is powered by a de Havilland Ghost turbo-jet, and, radar equipped, has a crew of two.

gai išbandytas sprausminis lėktuvas H. P. 88. Dešinėje apacioje dabar pilnu tempu gaminamas britų laivynui de Havillan Sea Venom. Detalės laikomos paslapyje.

LIETUVIŲ DEMESIO

„Nepriklausomai Lietuvai“ reikalingi skelbimų ir prenumeratų rinkėjai bei platintojai.

Ir skelbimų rinkėjai ir laikraščio platintojai reikalingi visose vietose, kur tikta gyvena lietuviai — Kanadoje, kitose Amerikos valstybėse, Australijoje, Europoje ir tt.

Dėl sąlygų, o taip gi gauti informacijų, prašoma kreiptis į „Nepriklausomos Lietuvos“ administraciją, 7722 George St., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada.

„NELAIMINGAS ATSTITIKIMAS“

Visokių esti nelaimingų atsitikimų, bet Mažosios Lietuvos Taryba paskutiniame savo apimkrastyje — atsakyme „M. L. prieteliams, kurie teirauja si dėl reprezentavimo VLIKe ir ypač po p. Brazaičio interviu paskelbto „Drauge“, atsaako į vėliausiai paskleistus gaudus.

Mažosios Lietuvos Taryba dėl to pareiškia, kad ji „principiniai nėra atsisakiusi nuo savo reikalavimo turėti savo pilnateisį atstovą pačiame VLIKe. Prezidiumo nusistatymas kaip išreikštas 1951 m. gegužės mėn. 19 d. susitarime su VLIKu ir komentaru pasilieka galioje“, — rašo MLT.

4-me punkte MLT pareiškia, kad ji „ne tik eis, bet netgi tikisi būti vienbalsiai pakviesta“ į VLIKą. O

5. „Kas liečia p. Brazaičio interviu „Drauge“, tai mes skaitome ML reikalais pareiškimą ir nelaiku ir neviotoje duotą. Neviotoje, todėl, kad į tą klausimą p. Brazaitis galėjo atskaityti jam gerai žinomą MLT prezidiumo 1951 m. lapkričio 24 d. pareiškimu, į jį nukreipiant ir nurodant. Nelaiku, kadangi p. Brazaitis matomai patenkintas, jog ML įėjimo į VLIKą klausimas „migdinamas“, norėjo prisidėti prie jo tolimesnio desinteresavimosi. Įvyko priešingai. Prezidiumas nemato kitų p. Brazaičio motyvų ir skaito jo interviu nelaimingu atsitikimu“.

Taip pasisako Mažosios Lietuvos Tarybos prezidiumas raštu, kurį pasirašė pirm. E. Simonaitis ir sekr. W. Banaitis.

kitokios valios. Anot Dino Philipson iš Florencijos, su komunizmu reikia kovoti laisvai ir laisviems, bet ne reakcinėmis priemonėmis, kaip tat mėgino daryti fašizmas.

VILNIAUS RADIJĄ KLAUSANT

Reimeriui liekanos nepatinka.

Minint N. Gogolio mirtį, V. Dramos teatro rūmuose Vilniuje rašyt. Vac. Reimeris prie saikavo, kad kaip tik Gogolio raštai jį verčia dar intensyviau kovoti prieš „kaikurias buržuazines liekanas krašte“.

Paridino rublį.

Kovo 14 d. „Stalino premijos“ Lietuvoje atiteko už poeziją raš. A. Venslovai, dramaturgams Grybauskui, Jankui, Sipariui ir Rudzinskui. Už spalvotą filmą „Tar. Lietuva“ „aplaureatinti“ Josif Putvickis, muz. B. Dvarionas, filmo režisiorius Edgaras Matulevičius ir au filmo operatoriai rusai.

Šumauskas keis kolchozų predsidatelius.

Aukšč. tarybų sesijos metu deputatas Šumauskas Maskvoj susirinkusiems rusams padėkojo už išlaisvinimą, kuris palyginus su 1940 m., Lietuvoj pa kėlė 87,5 proc. pramonę, bet kur visa dingsta, kodėl gyven-tojai adpriskę vaikščioja, kodėl visus darbus gyventojus reikia prievarta varyti — Stalino

instrukcijų. Tokie susitikimai esti kas trys mėnesiai. Išgirdusios tokius tvirtinimus, į darbą įsijungė centrinės amerikiečių ir britų karo žvalgybos, norėdamos visais galimais kanalais patikrinti tų tvirtinimų tikslumą. Mat, praktika parodė, kad daug kartų su panašiais „tikrais pranešimais“ būdavo Sovietų pasiūniami ir užsienio spec. agentai ar „nuo bolševikų persekiojimų pabėgę kariai“, kurie paskum, atlikę savo misiją Vakaruose, šiandien Sovietų žvalgybai yra suteikę veik visas reikalingas apie Vakarus žinias. Drauge amerikiečių psichiatrijos specialistai prie Heidelbergo izoliuotą minimąjį jugoslavų pulkininką ėmėsi tirti, ar „jam visai namie“, o jei „namie“ — tai kam tada „ne namie“...

LIBERALŲ PASAULINĖS UNIJO

vykd. komitetas apsvarstė, ko kių reikia imtis paruošiamųjų priemonių š. m. rugpjūčio mėn. Amsterdamė numatomam susaukti metiniam liberalų kongresui.

Paminklinė lenta Cvirkaui prie Slezevičiaus namų.

Cvirkos gimimo dienos proga, Kaune, Duonelaičio g. 9, (tai M. Slezevičiaus namai. Red.), kur jis gyveno, prikale paminklinę lentą. Kambary, sa ko, tebestovį tas pats stalas ir kušete, bet žmonės lankydamiesi dairo si tuščių bonkų.

Kalbėse ir reteratuose buvo nurodyta, ko siekiama liberalų manifestu, kuriame yra sudėtos svarbiausios moderniojo žmogaus teisės, ir „Upsalos atsisaukimu“, konstatavusiu, jog taika yra nedaloma ir jos nevalia pirkti laisvės kaina. Pasauliui sutvarkyti, anot Madariagos, visai nėra reikalo išsižadėti tautinio suverenumo. Jei norima Europą sujungti, tai pirma reikia išlaisvinti tas tautas, kurios dar neturi pilno suverenumo, nes kiekviena tauta turi savą paskirtį ir teisę pagal pasirinktąjį būdą gyventi, tvar kytį savo likimą. Tarp taikų inylinčių tautų ir totalistinių niekados nebuvo, nėra ir negali būti tikros taikos. Karštasis karas yra daug arčiau, negu daugeliui rodo si. Madariaga pabrėžė, kad nė vienas negali likti indiferentas, kol visa Europa bus laisva ir kol tasis Korėjos karas. Taika ir laisvė yra nedalomos. Tik laisvos tautos ir suvereninės valstybės gali jungtis į didesnius vienetus ar sąjungas. Šioj kovo tegali būti tik vienas jungtinis frontas ir negali būti kelių pažiūrų ar

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kardelis

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.
7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada
Telefonas: HEMlock 7920.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:
Kanadoje \$ 5.00 Canada \$ 5.00
Amerika ir P. Amerika \$ 5.50 America & S. America \$ 5.50
Visur kitur \$ 6.00 Other Countries \$ 6.00
Teksto ciltutė ct. 0.15 Pajieškojimų kaina .. \$ 1.00
Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

REIKIA LOGIKOS IR TVARKOS

Išblaškytus po pasaulį lietuvis užklupo ligi keistumo prieinęs sveikos orientacijos netekimas, logikos nesilaikymas ir drauge su tuo elementarios tvarkos krikimas.

Nors šios rūšies klausimai yra labai nemalonūs, bet negalima išskentėti jų nekėlus. Jie tiesiog belste beidžiasi į kiekvieno lietuivio sąmonę ir širdį.

Tartum negalėdami rasti išerties iš vis labiau besipainiojančios padėties, mes vis kuriam naujas organizacijas, dažnu atveju tiems patiems tikslams siekti, kuriems organizacijų jau turime. Arba pradėdami naujus vėjus tose pačiose organizacijose, kai tikslas tebėra ir teapaliekia tas pat.

Sakysime, šalpai turime BALF'ą. Jis ir turėtų apimti visus šalpos reikalinguosius, nežiūrint to, kur ir kam ta šalpa yra reikalinga. Nebent galima būtų rūpintis, kad BALF'o skyriai būtų įsteigti ten, kur jų nėra.

Deja, dėl kažkokio nesusipratimo, ar stokos logikos taip nėra. Ir, sakysime, mažlietuvių uktai dabar bepradėdami šelpiti. Dėl šios būsenos kilo reikalinga organizuoti Mažosios Lietuvos Bičiulių draugijas, kurių dirba tą patį darbą, kurį dirba ir BALF-as.

Praejusią savaitę mes skaitėme MLBD atsišaukimą, ku-

ris kviečia tautiečius aukoti Mažosios Lietuvos Tarybos pirmininko bylai prieš nacius veski ir jo išlaikymo reikalams. Reikalas be abejotų svarbus ir būtinas. Tačiau... Mes gi turime Tautos Fondą, kurį veda VLIK-as. Iš jo imamos lėšos Lietuvos laisvinimo reikalams. Na, o Mažosios Lietuvos Taryba kaip tikslai tuo gi ir rūpinasi. Juk kitų tikslų ji nei turi. Argi nelogiška: jeigu VLIK'o nariai gauna iš Tautos Fondo pragyvenimo išlaidoms, tai kodėl Mažosios Lietuvos Tarybos bent vienas jau pirmininkas negauna? Ar gi jis asmeniškai savo darbą dirba? Ar gi jo darbas yra ne didelis ir specialė sritį apimantis darbas? Kodėl dabar mums reikia steigti naują fondą tam pačiam tikslui? Ir kodėl VLIK-as negali iš to pat Tautos Fondo skirti dalį lėšų specialiam Mažosios Lietuvos reikalui?

Pagaliam, kam mums skaldyti ir, kaip prof. K. Pakštas sako, „išsidulkinti“? Tartum kokia pikta ranka daro taip, kad mes tikrai „išsidulkiname“ ir niekaip nesugebame susikcentruoti nors vienam tam didžiausiam Tautos ir Nepriklausomybės reikalui?

Atrodo, kad mes tikrai netenka nei logikos, nei tvarkos, nei bent didžiojo reikalo pajautimo, prieš ką jaustume bent atsakomybę.

J. Kardelis.

Pagarba kovotojui!

JUOZUI AMBRAZIEJUI 75 METAI.

Vienam žymiausių brooklyniečių lietuviui Juozui Ambraziejui, kovo 17 d. suėjo 75 metai. Nerasi žmogaus, kuris bent nebūtų girdėjęs apie dėdę Ambraziejų. Šio didelio lietuvio patrioto gyvenimo kelias tikrai visiems lietuviams yra žinomas.

Gimęs 1877 m. Panuosupio kaime, Padovinio val., Mariam polės apskr., dar mokyklos suole būdamas, išitraukia į veiklą lietuvių darbe. Veržlus jau nuolis steigia draugijas, organizuoja gabenimą ir platinimą slaptos literatūros, statydamas ir vaidindamas lietuviškus spektaklius, buria aplink save jaunimą. Už tai caro žandarų taromamas ir tremiamas.

Juozo Ambraziejaus kovos kelias, pradėtas devyniolikto šimtmečio gale, yra tas pats mūsų tėvynės laisvės kovotojų kelias. Tuomet Juozą Ambraziejų trėmė į giliai Rusijos siaurę tas pats priešas, kuris pakeitęs tik savo spalvą, šandien tremia mūsų seses ir brolius, ir tas pačias Rusijos vietas, už tą pačią meilę savo kalbai ir savo gimtajam kraštui, — už tą patį, už ką dabar tėvynę persekiojami lietuvis sūnūs ir dukros. Juozas Ambraziejus kietas kaip plienas, stiprus kaip ažuolas. 1905 metais revoliuciniam sąjūdžiui Rusijoje prasidėjus, jis grįžta iš tremties į Lietuvą ir įsijungia į tautinių revoliucinių darbų. Valsiečių mitinge jis išrenkamas delegatu į Didįjį Vilniaus seimą. Juozas Ambraziejus yra vienintelis amerikietis lietuvis buvęs didžiojo Vilniaus seimo atstovas. Seime veikė iš vien su demokratų grupe ir padėjo suorganizuoti valstiečių sąjungą, kuri daugiausiai paskleidė po krastą didžiojo Vilniaus seimo nutarimų.

Prasidėjus reakcijai, — prasidėjo žiaurūs lietuvių veikėjų persekiojimas Lietuvoje. Ambraziejui tenka slapstyti. 1907 metais jis bėga nuo persekiojimo į Škotiją, o 1908 metais atvyksta į Jungtines Amerikos Valstijas ir apsigyvena Brookline. Čia jis tuojuo įsirašo į S. L. A.

1909 m. pakviečiamas administruoti „Vienybės“ laikraštį. Tose pareigose išbūna septynerius metus, žymiai pakeldamas laikraščio skaitytojų skaičių. Vėliau pradeda dirbti savarankiškai — Real Estate ir laivakorčių biznyje, kur ir iki šiai dienai tebedirba.

Ambraziejus yra gilus demokratas plačia to žodžio prasme. Jis pirmas pasiūlė sušaukti Amerikos lietuvių visuotinį seimą. Jis remia spaudą ir įvairias lietuvių organizacijas. Tačiau jo mylimiausias kūdikis yra A. L. T. Sandara. Už didelių nuopelnus Sandarai, jis yra išrinktas pirmosios Sandarų kuopos garbės pirmininku. Kaip dauguma sandariečių, Juozas Ambraziejus dažnai už miršdamas savo asmeniškumą reikalauja, darbo ir aukojosi atsiukrusios Nepriklausomos Lietuvos labui. Buvo nuvykęs su visa šeima į Nepriklausomą Lietuvą ir ten praleido vasarą. Juozas Ambraziejus buvo vienas žymiausias Lietuvos spaudos bendrovės „Varpas“ — akcininkas.

Mūsų tėvynėi vėl į žiaurais priešais rankas patekus, Ambraziejus liūdi ir sielojasi dėl jos. Visur ir visame, kiek sveikata leidžia, prisideda prie bendro Lietuvos vadavimo darbo. Jis norėtų matyti visus mūsų vado vaujančius veiksmus ir visus geros valios lietuvius, kurie trokšta Lietuvai laisvės ir jos siekia, — darniai sugyvenančius. Dažnai pasako: „Vaikai, vaikai, už ką jūs pešatės? Juk miela Lietuva mums visiems lygiai brangi!“

Jei Amerikos lietuviams Juozas Nukelta į 9 puslapį.

KLB LOKO PRANESIMAS

LAIK. KLB ORG. K-TO 1952 M. KOVO MĖN. BIULETENIS.

KL Bendruomenės ir ALOK-ų žiniai.

Rinkimai į KLB Tarybą numatomi š. m. gegužės mėn. 24 d. Sąryšyje su pasiruošimu balsavimams vykdytina:

A. Rinkiminių būstinių parinkimas.

Pagal KLB Tarybą rinkti taisyklių p. 44 „Kiekvienoje Apylinėje ar Seniūnijoje gali būti tik po vieną rinkiminę būstinę“. Toliau „Apylinkių ir Seniūnijų balsavimų būstines skelbiamos spaudoje ir kitais galimais būdais ne vėliau kaip 8 savaitės prieš balsavimo dieną“.

Prašome visus ALOK-us artimiausiu metu paskelbti visuomenei rinkiminių būstinių adresus ir juos prisiųsti Laik. KLB OK-tui Montreal'yje iki š. m. balandžio mėn. 15 d.,

B. Pinigų rinkimams praveisti sutelkimas.

Rinkiminė sąmata buvo paskelbta spaudoje 1951 m. gruodžio mėn. pabaigoje. Tuo tarpu yra gauti piniginiai įnašai rinkimų pravedimui iš Ottawa, Hamilton ir Edmonton ALOK-ų. Prašome ALOK-us paskubėti su piniginių įnašais, eventualiai bent daliniais, kad galėtume be sutrukdymų vykdyti pasiruošimus rinkimams.

KANDIDATAI Į KLB TARYBĄ.

Quebec apygarda:

3-mis sąrašais išstatytas 21 kandidatas. Apygardai priklauso išrinkti 7 atstovus į KLB Tarybą, iš sekančių kandidatų:

1. Andruskevičius Kostas
2. Arlauskaitė Marija
3. Baltūnis Pranas
4. Balzarus Leonas
5. Bukauskas Pranas
6. Čipkus Pranas
7. Jurkus Domas
8. Juškevičienė-Miller Petronėlė
9. Kardelis Jonas
10. Katilius Bronius
11. Kudžma Augustinas
12. Leknickas Jonas
13. Lukoševičius Petras
14. Narbutas Jonas
15. Navickas Antanas
16. Petronis Povilas
17. Rickus Kazimieras
18. Sakalas Antanas
19. Skučas Juozas
20. Toliušis Kostas
21. Valiulis Henrikas

Ontario apygarda:

14 sąrašų išstatyta 78 kandidatai. Apygardai priklauso išrinkti 28 atstovus į KLB Tarybą iš sekančių kandidatų:

1. Abromonis Leonas
2. Adomavičienė Ieva
3. Alšėnas Pranas
4. Baniūnas Petras
5. Barcevičius Bronius
6. Bedarfas Balys
7. Borisas Vytautas
8. Budreika Povilas
9. Butinas Bernardas
10. Čeponis Pranas
11. Dagilis Viktoras
12. Daniliūnas Edvardas
13. Dervinis Mykolas
14. Docius Alfonsas
15. Eimantas Leonardas
16. Gaižutis Jeronimas
17. Garbuzaitė-Jurkevičienė Emilija
18. Grigaitis Kęstutis
19. Dr. Gutauskas Jonas
20. Indrelienė Ona
21. Jankūnas Albertas
22. Jokubynienė Felicija M.
23. Jokubynas Jonas
24. Januška Petras

agronomas 42 metų, Montreal mokytoja 41 m., Montreal tarnautojas 41 m., Montreal darbininkas 49 m., Montreal tarnautojas 52 m., Vardun tarnautojas 42 m., Montreal banko tarn. 50 m., Montreal

mokytoja 40 m., Montreal žurnalistas 59 m., Verdun teisininkas 48 m., Montreal tarnautojas 35 m., V. Lasalle biznierių 61 m., V. Lasalle agronomas 32 m., Boucherville tarnautojas 46 m., Montreal ūkininkas 47 m., Montreal biznierių 49 m., Verdun kunigas 62 m., Montreal darbininkas 51 m., Vardun tarnautojas 31 m., Verdun darbininkas 39 m., Verdun karininkas 40 m., Verdun

architektas 29 m., Toronto mokytoja 35 m., Toronto žurnalistas 51 m., Toronto kun. vienuolis 40 m., St. Cath. agronomas 45 m., Toronto darbininkas 30 m., Hamilton dip. mišk-kas 37 m., Windsor statistikas 43 m., Toronto inžinierius 48 m., Toronto dipl. inž. 34 metų, Toronto teikintojas 51 m., Toronto geležinkelietis 38 m., London tekstilinkas 55 m., Toronto menininkas 35 m., Toronto mokytojas 45 m., London mokytojas 26 m., Toronto

buralterė 36 m., Toronto teisininkas 47 m., Toronto kunigas 46 m., Toronto šeimininkė 51 m., Toronto darbininkas 44 m., Hamilton šeimininkė 48 m., Toronto siuvėjas 56 m., Toronto ekonomistas 36 m., Windsor

IŠ INFOMUOTŲ LRS SLUOGSNIŲ PRANEŠAMA:

Paskutiniu metu kai kurių lietuviškoje veikloje žinomų asmenų pateikti pareiškimai spaudai tendencingai palietę LRS ir prailenkę su tiesa.

P. Brazaitis savo pareiškime nušviečia padėtį netikroje šviesoje. Netiesa, kad LRS neįėjo į bendradarbiavimo su VLI Ku. Dar prieš LRS įsteigimą jos kūrėjai buvo kreipęsi į VLIKo ir VT pirmininkus bei atskirus VLIKo narius, nurodant tokiu bendradarbiavimo reikalingumą. Atsakingas šiandien LRS asmuo dar 1949 m. buvo susitikęs su VT pirmininku ir vicepirmininku išsiaiškinti dėl galimo bendradarbiavimo. Abu pastarieji vėliau pareiškė, kad jie buvo susitikę tik kaip privatus asmenys.

Išsteigta 1950. IX. 8 d. LRS dar niekur nebuvo viešai pasisakiusi, vien tik pats jos steigimo faktas buvo sutiktas šmeižtais ir prasimanymais ir net Elta 1951. III. 1 d. buvo VLI Ku igaliojama LRS pasmerkti.

Susidariusi Vyr. Komitetai viešai spaudoje pasisakiusi dėl savo siekiamų tikslų, LRS visa tai pranešė KLIKo pirmininkui. Bendradarbiavimui reikiama dviejų šalių — P. Brazaitis ir

25. Dr. Juozapavičius Antanas dipl. inž. 36 m., Toronto prekybininkas 49 m., Toronto gydytojas 32 m., Toronto ekonomistas 44 m., Toronto prekybininkas 43 m., Toronto darbininkas 55 m., Toronto ekonomistas 41 m., Toronto tabako aug-jas 40 m., London ztarnautojas 43 m., Toronto inžinierius 48 m., Toronto mokytoja 44 m., Toronto karininkas 38 m., Toronto teisininkas-bank. 54 m., Ham. ekonomistas 39 m., Toronto mokytojas 48 m., Hamilton šeimininkė 54 m., Toronto mok-jas 37 m., R. R. 1. Simcoe teisininkas 43 m., St. Catherine darbininkas 50 m., Toronto gydytojas 38 m., Toronto tarnautojas 50 m., Toronto darbininkas 40 m., Toronto

profesorius 42 m., Ottawa teisininkas 60 m., Toronto mokytojas 36 m., Toronto tarnautojas 36 m., Hamilton mokytojas 39 m., Hamilton dipl. inž. 32 m., Toronto mokytojas 43 m., Toronto ekonomistas 37 m., Toronto darbininkas 32 m., Sudbury tarnautojas 40 m., P. Colborne biznierių 35 m., Toronto prekybininkė 27 m., Port Colb. ekonomistas 42 m., Toronto dipl. statybininkas 38 m., Tor. inžinierius 59 m., Toronto buhalteris 35 m., Toronto kooperatininkas 46 m., Toronto teisin.-advok. 45 m., Hamilton dipl. inž. 42 m., oTronto redaktorius 46 m., Toronto profesorius 38 m., Ottawa mokytoja 28 m., Toronto kunigas 39 m., Hamilton teisininkas 46 m., Toronto mokytojas 45 m., oTronto miškininkas 38 m., London karininkas 44 m., Sudbury teis. advok. 44 m., Hamilton tarnautojas 41 m., Hamilton advokatas 38 m., Toronto profesorius 52 m., Toronto chemikas 29 m., Sudbury

Winnipeg-Manitoba apygarda:

2-m sąrašais išstatyti 4 kandidatai. Apygardai priklauso išrinkti 2 atstovus į KLB Tarybą iš sekančių kandidatų:

1. Cinga Jonas
2. Januška Jurgis
3. Januška Mykolas
4. Liaukevičius Povilas

Vakarų apygarda:

2-m sąrašais išstatyti tik 3 kandidatai. Apygardai tenka išrinkti 3 atstovus į KLB Tarybą. Kandidatai sekantieji:

1. Juškaitis Jonas J.
2. Kantautas Adomas
3. Siugzdinis Paulius

Skelbdami šiuos galutinius kandidatų į KLB Tarybą sąrašus primename taisyklių p. 39: „Skundus dėl kandidatų sąrašų gali paduoti Laik. KLB OK-tui kiekvienas pilnateis lietuvis per 14 dienų po Laik. KLB OK-to paskelbimo galutinių kandidatų sąrašų apygardomis“.

Mūsų adresas: Laik. KLB Org. K-tas. 3994 Rosemount Blvd., Montreal, P. Q.
Laik. KLB Org. Komitetas Montreal.

LAS KANADOS VIETININ KIJOS VIEŠAS PAREIŠKIMAS

Didž. Gerb. p. Redaktorium, prašome patalpinti Jūsų redaguojamame laikraštyje Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Kanados Vietininkijos Valdybos į LAS Toronto skyrius remia Kanados Lietuvių Krašto Tarybą išstatytų kandidatų reikalingumą pareiškimą:

„N. L.“ nr. 11 (257) atspausdintame į KLB Krašto Tarybą kandidatų sąrašą pastebėjome du mažus sąrašėlius Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Toronto ir Montrealio skyrių vardais.

Į tai turime viešai pareikšti, kad LAS Toronto skyrius jokio atskiros sąrašo nesiuntė ir LAS vardu sąrašą figuruojantieji asmenys: Docius Alfonsas, VLAKO ir BDF's prez. atstovais.

SPAUDOS APŽVALGA NEVYKĘS „DEBIUTAS“.

„Tėviškės Žiburiose“ jau debiutavo kažkoks St. Gr. kandidatas į Krašto Tarybą. Tai išdėmetinas debiutas. Tame debiute, nei temos, nei minties, nei logikos. Tai tikras nesusi-pratimas, rodas, kad to „kandidato“ galvoje ne viskas tvarko-

je. Baimė ima, kad jeigu tokių pateks į Krašto Tarybą daugiau, tai iš to nieko gera laukti negalima. Gaila, kad „Tėv. Žiburių“ redakcija nepadėjo po tuo „debiutu“ visos pavardės. Bent žinotume už ką balsuoti...

Dr. A. Barkauskas,
Viet. V-bos Pirmininkas.
O. Snapelytė,
Viet. V-bos Sekretorius.

Modernizmas atžygiuoja i Kolumbiją

RAŠO ANT. BARČIUS, IŠ KOLUMBIJOS.

Praejusiais metais Kolumbijoj buvo premijuotos daugiausia vaikų susilaukusios motinos.

Pirmąją premiją laimėjo viena kukli moterėlė, kuri iš klmų tribūna, triukšmingai ypač iš Vokietijos, to seniu staugiant orkestrams, atsivedė 31 (trisdešimt vieną!) savo nuosavą vaiką, neskaitant kitų 13 mūsių. Paskui atskė jos vaikaičiai (anūkai) ir proanūkai (proanūkai) — viso arti pusantro šimto. Antrą ir trečiąją premiją nusisėdė dvi mamos, atsivedusios i škilmes tik tai po 29 vaikučius.

Mūsų ponučių paguodai reikia priminti, kad kiekveina nor mali kolumbiečių šeima turi tarp 12 ir 20 ipėdinių.

Tačiau jos maitintojas taip pat normaliai uždirba apie vieną kanadišką dolerį i dieną. Tu rint galvoj, kad čia pagrindinių maisto produktų kainos yra žymiai augstesnės negu Kanadoj, gal būt ir sunku įsivaizduoti tos šeimos mitybą. Bet kolumbiečiai maitinasi gal kiek skirtingai. Jų pagrindinis maistas — iš virtų kukurūzų iškėptas applotėlis, vadinamas arepa ir nevalytu cukrum pasaldintas vanduo — agua de panela. Tai pusryčiai ir vakarienė, o pietums išsiverda suakstą ryžių ir pakepa tam tikros rūšies bananus — platonus. Mėsa, pienas, kiaušiniai, sviestas, daržovės, quona, yra toks liuksusas, i kurį nemokamai gali pasisūžėti turgavietė.

Tat yra visai natūralu, kad čia vyrauja gyvenimiška aksioma — vaiku rūpintis aukščiausiai iki jo 8 metų amžiaus. Paskui jis turi pats ne tik savim, bet dažniausia ir savo jau nesnių broliukų ar sesučių ko kiu nors maitinimu pasirūpinti. Ir dėl to eidamas vakarais nuo šalėsne, o kartais ir centrinėse, gatvėse pamatysi tarpvarose i maišus susisupusius ir bemiegančius išbadėjusius vaikučius.

Ne premijos, kaip Prancūzijoje ar hitlerinėj Vokietijoje, skatina „gamybą“. Tiek valstybė, tiek bažnyčia griežčiausiais būdais persekioja ir laiko nieka da neatleidžiamu nusidėjimu bet kokios formos priešgilio ar ribojimą. Tačiau, jei šimtai tūkstančių vaikų pelnosi sau kasdieninę skurdžią duoną plu tą gatvių prekyboj, restoranuose, visokiose įmonėse beširdiškai išnaudojami, dėl to nieka kas galvos nesuka. Taip pat sieloja, kokie jie išaugs dvasi

bę. Tai aplinkybės paaiškėjus, dažnai susikaltelis būna išteisinamas, ar lengvai nubaudžiamas.

Neseniai sostinės spaudoj buvo aprašytas įvykis, liečias aukštąją visuomenę. Tulas Bogotos turtuolis išsiskyrė su savo žmona ir emė draugauti su gražia sinjorita. Kadangi Kolumbijoj išsiskirti ir paskui vesti neįmanoma, nes veikia oaznytinė metrikacija, jis su savo sinjorita nuosava mašina išvykdavo i kitus miestus. Sinjorita, atrodo, tokia būkle buvo patenkinta. Tačiau jos brolis, nors ir niekenu neprašytas, pa iaukė jų viešbutyje ir, kelias pistalieto šūviais, nudėjo sers suvedžiotą. Žudikas, kuris buvo turtingas gydytojas, tapo teismo išeisintas.

Bet ne vien garbės gynimas turi tokius žiaurios nerasytus įstatymus. Nors kolumbiečiai iš kalbos ir elgesio yra nepaprastai mandagus ir lipšnus žmogus, lėto ir apatiško būdo, tačiau padarytos skriaudos ar įžeidimo pigiai nedovanoja. Visi religiniai nuostatai netrukdo jam uoliai atlikti bažnytinės praktikos ne akimirksniui neišimant iš užančio juodos keršto gyvatės.

Modernizmas atslenka.

Tačiau iš tolimų kraštų, iš už vandenynų, per spaudą, radiją ar gyvu žodžiu, drauge su moderniąja civilizacija, pamazū, bet nepermdaujamai, atplaukia moderniškas gyvenimo būdas, moderniškoji kultūra, atnešama su savimi naujus gyvenimo papročius. Juoda viduramžinė mistika, šakėmis apginkluotais velniais ir raganiškomis šluotomis ją baido, žada visokeriopūs prakeikimus. Bet ji slenka ne dienomis, bet valandomis.

Prieš porą mėnesių Bogotoj įvykęs vyskupų suvažiavimas griežtai pasmerkė grožio karalienių rinkinius. Tačiau tie rinkimai vyksta kiekviename mieste. Tas pats suvažiavimas pasmerkė moterų lūpų dažymą ir „nepadorius“ jų drabužius. Bet gatvė nesutiks nepasigrąžinusios moters, kurių apredalai irgi nieko bendro neturi su „padoriais“. Jau pamatysi ir moterų, apsimovusių amerikėnėmis vyriškomis kelnėmis, gatvėmis dviračiais bevažinėjančias. Jau kartais kavinėje pamatysi ir peleninę ant stalo ir ne kiekviename kino teatre žiūrovai spriks paleidžia i pirmąsias eiles degančią cigaretę. Centrinės gatvės jau kartais paliejamos ir palaistomos ir miesto autobusuose keliviai nerūko.

Pagarba ir linkėjimai Jums! Kast. Norkus, ALB. red.

Kolumbijos garbei reikia pridurti, kad ji pastatė ir stato puikias nubaudžiamas, pastatė puikią milžinišką elektros jėgainę ir stato modernišką vandentiekį. Kiekvieną dieną jaučiasi pažanga ir pastebi viską nors naują ir pasigėrėtina. Kolumbija dar neturi europiečių ar amerikoniško tempo, bet, nors viską daro pamazū, tačiau padaro tikrai gerai ir pa statytos įmonės ar pastatai pa daryti pagrindiniai, rūpestingai. Tačiau su ta vakarietiška civilizacija ir moderniu gyvenimo būdu drauge atkeliauja ir užrašai ant tvorų ir sienų: „No mas colombianos a Corea“ (Daugiau nereikia kolumbiečių i Korėją) arba „Stalin — la paz mundial“ (Stalin — pasaulio taika) ir panašius.

Čia, kur viešpatauja skanda linga socialinė nelygybė, kur svaršas basakojis valandom žiūr i lange pakabintą dešrą, duok jam paskaityti Stalino „konstituciją“!... Jis dar ne ra intelektualiai pribrendęs atskirti rafinuotai nudažytą juoda nuo balto — juk to net neatskiria dargi kai kurie tautiečiai JAV ar Kanadoj — tačiau ta „teisybė“ gali paspausti jo širdy mygtuką.

Ar suspės pažanga vystytis taip, kad būtų išlaikyta rimties pusiausvyra?

ARGENTINOS IR KANADOS LIETUVIAI VIENI KI TIEMS TIESIA RANKAS.

Gražus vienu kitiems gestas. Gerb. „Nepriklausomos Lietuvos“ Administracija, Gerb. Juozo Šarapnicko — 56 Concord Ave., St. Catharines, Ont. užprenumeruotą „NL“ malonėkite siųsti ilgamečiam „Argentinai Lietuvių Balso“ bendradarbiui sekantiu adresu: Sr. Mikas Krasinskas, c. Uruguayana 3121, Montevideo, — Uruguay.

Tai bus ketvirtas pasikeitimas. Pirmieji trys jau seniau sutvarkyti: Bruškevičius — inž. J. Ramanauskas; Bielskis — Motekūnas; Pr. Matulionis — Petras Kuraitis.

Dabar mes turime du klientus, kurie mielai apmokės „A. L. Balso“, prenumeratą Kanadoj tiems gerb. tautiečiams, kurie jiems apmokės „N. L.“ prenumeratą. Jie yra: Inž. Agr. Juozas Bukevičius ir buv. Rygiškių Jono gimnazijos Marijampolėje abiturientas Juozas Andziulis. Jiems galima siųsti „Balso“ adresu, o je sutvarkys pasiuntimą „Balso“ savo „sponsoriams“ — pasikeitė jams.

Pagarba ir linkėjimai Jums! Kast. Norkus, ALB. red.

SLA Pildomosios Tarybos rinkimai

Balandžio mėnuo yra paskutinis Susivienijimo Lietuvių Amerikos Pildomosios Tarybos narių rinkimų laikas. Kuopū nariai, kurie dar neatliko šios pareigos, privalo artimiausiu laiku šaukti kuopų susirinkimus ir paduoti balsą už jiems patinkamus ir balote įrašytus kandidatus.

SLA yra žymiausia Amerikos lietuvių apdraudos, kultūros ir tautinės veiklos organizacija. Per 65 metus Susivienijimas subūrė apie 12.000 narių ir įsigijo miltoninius turtus. Labai svarbu, kad šitokios didelės mūsų organizacijos reikalų tvarkymas ir vadovavimas būtų tikrai geros rankose. Kad ši organizacija ne šiaip taip išsilaikytų, bet kad nuolat augtų ir plėstųsi.

Pastaruoju metu SLA nežengia pirmyn. Narių skaičius nuolat mažėja. Vyresniojo amžiaus veikėjai natūraliai išmiršta. Jų vieton nariais stoja toli gražu nepakankamas skaičius. Apdrauda ligoje sumažinta. Tautinė veikla silpnėja. Itaka lietuvių visuomeniniame gyvenime nuolat krinta. Žūt būt reikalinga šiam Susivienijimui kiek daugiau naujo kraujo, naujų impulsų siekti savo didiesiems tikslams. Todėl, labai svarbu bent kiek šiuose rinkimuose atsinaujinti.

Todėl nemindamas senųjų SLA viršininkų, kurie nariais ir taip jau gerai pažįstami, paminišiu eilę naujųjų kandidatų, kurie verti, kad SLA nariai atkreiptų i juos dėmesį ir rinkimuose už juos paduotų balsus. Turiu galvoje advokatą K. J. Kalinauską, Aleną Devenienę ir Petronėlę Grybienę.

Adv. K. J. Kalinauskas.

Adv. K. J. Kalinauskas SLA narių yra daugiau kaip per 20 metų. Jo žmona Ona Gabriūnaitė, sūnus Kazys ir Pilypas ir duktė Elzbieta taip pat priklauso SLA. Jis 8 metus buvo SLA apskrities pirmininku, ketvirtą terminą išrinktas SLA Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisijos pirmininku. Du terminus buvo SLA Kontrolės Komisijos nariu ir vieną terminą šiai Komisijai pirmininkavo. Adv. K. J. Kalinauskas gerai supranta SLA reikalus.

Adv. K. J. Kalinauskas jau 24-ri metai dirba advokato darba Bostone, Mass, o per pastaruosius 6 metus eina Suvienuytų Valstijų Prokuroro asistentu — Assistant United States

Attorney — pareigas. Nors aukštose JAV pareigūno pareigose, bet labai kuklus žmogus, mažai apie save kalba, bet dirbti gali už kelis. Jis ir jo šeima yra grynai lietuviai.

Adv. K. J. Kalinauskas — kandidatas i SLA prezidentus. Visi turėtume jo kandidatūrą palaikyti ir už jį balsuoti.

Petronėlė Grybienė

SLA narių yra daugiau, kaip per 40 metų. Eina Centro Labdaros Komisijos nario pareigas. Yra buvusi keletą terminų SLA apskričio komiteto nariu ir pirmininku. Ilgus metus vadovauja SLA kuopai. I 217-ją kuopą prirašė per šimtą naujųjų narių.

Buvo nuvykusi Nepriklausomon Lietuvon. Savo tautos reikalus gerai pažįsta ir jais siejoja. Daug yra pagelbėjusi tremtiniais. Yra didelio visuomeninio stažo ir labai tinka SLA vice-prezidento pareigoms.

Alena Devenienė.

Daugiau, kaip per 10 metų dirba SLA. Dalyvauja beveik visuose SLA Seimuose ir aktingai juose reiskiasi. SLA reikalus gerai pažįsta.

Dirba daug BALF'e ir ALT'e. Tremtinių globos reikalais važinėjo Europon ir daug kam pagelbėjo tvarkyti emigracijos reikalus.

Sėkmingai veikia Tarptautinėje ūkininkų Sąjungoje — International Peasant Union, kurios centras Washington, D. C. Šioje organizacijoje pavaduodavo buv. Lietuvos Respublikos Prezidentą Dr. K. Grinių kol gyvas buvo, o po šio garbin go žmogaus mirties, savstoviai pirmininkauja lietuvių delegacijai.

Alena Devenienė yra dukra jono Vileišio ir savo visuomeninėje veikloje tęsia garbingas Vileišių tradicijas. Ji užaugino gražią lietuvišką šeimą. Ji ukiškai savistoviai tvarkė Lietuvoje ūkius ir kitas žemės ūkio įmones. Finansiniai ir ekonominiai reikalai yra arti jos širdies. Ir dabar vadovauja gražiai farnai Watertown, Conn. šiai Komisijai pirmininkavo. Ji SLA finansiniuose reikaluose daug ką patarti galėtų, ypač gyvendama netoliese New York'o, kame veikia SLA centras.

Todėl Alena Devenienė yra tinkamiausia kandidatė i SLA Pildomosios Tarybos išdo globėjas. J. S.

LIETUVOS SIENŲ PROBLEMA

VI. Surenkant atskirus faktus krūvon, galima prieiti pagaliau prie išvados, jog lietuvių kalbos plotas dar 17-tajam amž. yra ejęs pradedant nuo Šarkuvos i Labguvą ir Vėlavą, iš čia per Lagarbius i Nordenburgą, pasukant i Engelsteina, Benkaimį, o iš ten i Gurnius — ties Prierasliu (žiūr. žemėl. Nr.) (40)

Ir iš vėlesnių laikų, kaip matėme, yra žinomi lietuvių elementui palankūs duomenys. Bet kodėl lietuvių sumažėjo Rytprūsioje?

Kai Bismarkas paruošė Prūsijos karalystės rytinių sričių didžiulį ir daug lėšų reikalaujantį kolonizacijos planą (1886), lenkų ir lietuvių mažumas buvo imtos sistemingai germanizuoti. Lietuviams pamažu atimtos ar suvaržytos mokyklos gimtąja kalba, susiaurintos lietuvių pamaldos bažnyčiose, įvesta spaudos cenzūra. Ypač daug prisidėjo mokykla, kai buvo įvestos vokiečių kalbos pamokos nuo pirmųjų mokslo metų. Nulietuvino taip pat stipriai karinės tarnybos prievolė ir apskritai valdžios ir administracijos įstaigos. Ir kur tik lietuvis pasirodė, ar kaip vaikas mokykloje, ar kaip jaunuolis kariuomenėje, ar kaip teisybės įieškotojas teisme, ar kaip lietuvis įstaigoje, ar net iš dalies kaip maldininkas bažnyčioje, visur jis jautė, kad su savo lietuvių kalba ir lietuvišku pasireiškimu ar nusistatymu, nors ir labai lojalus valstybės pilietis yra nedraugiškai sutiktas ir nepagaidaujamas.

Vienas iš svarbiausiųjų tačiau smūgių lietuvių elementui Mažosioje Lietuvoje buvo didysis žmonių maras. (1709—1711) ir jo pasėkoje Maž. Lietuvos plotuose plačiu mastu įvykdyti vokiška kolonizacija. Nuo maro Rytprūsioje mirė 40 proc. gyventojų — 240.000 žmonių iš 600.000 gyventojų. Visame Maž. Lietuvos krašte 8411 sodybų liko be gyventojų. (41).

Šitaip atsiradusiems apleistiems ūkiams ir laisvai žemei reikėjo gyventojų. Jie buvo kviečiami ir gabenami iš įvairių vokiškų vietų (Nassau, Magdeburg, Helberstadt, Pamaris, Mark, Ansbach, Hessen, Pfalze, Šveicarija ir t. t.), bet stipriausią elementą sudarė salzburgičiai (ca 18.000) jie buvo apgyvendinti didelėmis ir mažomis grupėmis miestuose ir kai muose, Įsrutėje, Darkiemy, Galdapeje, Tilžėje, Klaipėdoje. Bet ypač salzburgičių centru pasidarė Gumbinė. Užtat toji ankščiau lietuviška sritis taip suvokietėjo. Tas pats pasakytina apie Įsrutę ir Stalupėnus.

Nebandysime nustatinėti tikslaus lietuvių ar lietuviškos kilmės gyventojų procento iki 1939-ųjų metų karo pradžios. Akyvaizdoje ten įvykusių didelių gyventojų pasikeitimų ir iškraustymų tai tegali turėti realiatyvos ir pusiau istorinės reikšmės. Pagaliau šituo atveju vietinių gyventojų procentų didumas ar mažumas negali būti galutinis sprendžiamasis veiksnys sienas nustatant. Pav., Lenkijos teisės i Pamarį, lygiai kaip i Rytprūsius, o dar labiau i plotus iki Neisses (prie Frankfurto a-O) negali būti paremtos jokiais dabarties ar praeities gyventojų sudėties skaičiais, o tik ekonominiiais ir geopolitiniais bei strateginiais išsakaičiais. Ir Sovietų Sąjunga i šaurinę Rytprūsijų dalį neturi jokių istorinių ir etnografinių titulu. Potsdamo konferencijoje Sovietai galėjo reikalauti tų plotų tik remdamiesi lietuvių argumentais, nes gi turi i tas žemes lietuviai praecityje ir iš dalies dabartyje istorinius ir etnografinius, ekonominius ir geopolitinius argumentus, nors tos žemės ir ne Lietuvai priskirtos.

5. Ekonominiai vakarinių sienų veiksniai.

Suvedant visus istorinius, etnografinius ir statistinius duomenis, ir papildant juos ekonomiskais — geopolitiniais reikalavimais, reikia atsakyti pagaliau, kiek toli Lietuva turi eiti i Rytprūsius.

Lietuvai turi priklausyti Rytprūsioje visas lietuvių gyventas ar tebegyvenamas plotas, koreguojant jį iš tos senprusių žemės tomis būtiniausiomis sritimis, kurių išjungimą diktuoja Lietuvos, kaip atskiuro ūkinio veimeto, pagrindiniai ekonominiai reikalavimai.

Pagrindinę korektivą Lietuvos Vakarinėse sienose diktuoja būtinas reikalas Lietuvai disponuoti visu tuo geležinkelio, kuris eina nuo Kauno — Kybartų per Eidkūnus, Stalupėnus, Gumbinę ir Įsrutę Karaliaučiaus link. Tai yra tolimos distancijos susisiekimui, greitųjų traukinių ir dvibėgio geležinkelio linija, iš Lietuvos einanti i vakarus. Tokia pat dvibėgio geležinkelio linija nuo Tilžės eina per Įsrutę ir Alen steiną Torno link ir toliau i pietus. Bet jos tása (i pietus nuo Girduvos) Lietuvos ploto neįjungia. Organiskai per Lietuvą suaugusi yra tik pirmoji geležinkelio linija, kuri perkirtusi upes Peisė Romintą, ir Angerupę (Ungura) netoli jų įtakos, eina Karaliaučiuon kairiuoju Priegliaus krantu. Kadangi Prieglius prie Įsrutės, susidaręs iš Insterio, Romintos ir Unguros, be didesnių vingių, beveik tiesiai teka i vakarus, buvo išvengta reikalo net iki pat Karaliaučiaus statyti geležinkelio tiltus. Tai visą laiką geležinkelis veda kariais Priegliaus krantais. Tik pakeičiui per Aukšinę, Alą ir dar vieną upelę netoli Karaliaučiaus yra geležinkelio tiltai. Paraleliai su šita geležin-

klio linija taip pat svarbus plentas. Jis irgi yra labai organiskai sujungtas su Lietuva ir yra tęsinys jos linijos, kuri dideliu lanku veda nuo Kauno per Marijampolę ir Vilkaviškį iki Kybartų (53-38-19 km). Nuo čia tas plentas žymiai pagerėja ir per Gumbinę (37 km), Insterburgą (28 km), Norkitus (Norkitten, 30 km), Teplavą (Taplau 18 km), atveda i Karaliaučių (39 km), bet ir tas plentas prie Gumbinės aukščiau geležinkelio linijos perkirtęs Peisė ir Ungurą (An gerupę), pasiekia Įsrutę, kuri kaip žinome, yra kairėję Priegliaus pusėje. Iš ten tas plentas iki Taplaukių (Taplacken, 31 km) eina, kaip ir geležinkelis, kairiuoju Priegliaus krantu arčiau upės.

Kadangi Karaliaučius, ypač kaip uostas, kiekvienu atveju turės vaidinti plačiai suprastos Suvalkijos ir Vilmijos užnugarui svarbų vaidmenį, reikalinga yra turėti iš Lietuvos einantį, galima sakyti, jei ne vienintelį, tai svarbiausią geležinkelį i didžiausią plentą. Be šitos linijos susisiekimas su natūraliu pietinės ir rytinės Lietuvos uostu darosi neįmanomas.

Įjungiant i Lietuvos plotą nors dali Mažosios Lietuvos srities, savaime patenka jon ir Įsrutė, kaip svarbus ir būtinas geležinkelio mazgas Lietuvai. Iš Įsrutės eina linija ne tik i Karaliaučių, Kybartus, Allensteiną, bet ir Tilžę-Klaipėdą. O kita jos šaka nuo Pagėgių veda Šiaulių-Rygos link. Tas Įsrutės mazgas padės Suvalkijos ir Kauno gyventojams susisiekti traukiniu su Taurage, Klaipėda ir vakariniais Žemaičiais daug patogiau, nes kelias per Kauną-Radviliškį kai kurioms minėtųjų sričių tampa iki 2—3 kartų ilgesnis. Čia išdėstyti faktai neprileidžia tad galimybės, kad Įsrutė, geležinkelio linija ir plentas iki Karaliaučiaus galėtų būti ne-lietuvių rankose. Lenkams tas susisiekimas nėra būtinas, ir apskritai jis ne iš tolo nevaidintų tos reikšmės, kokią jis gali turėti Lietuvai.

Jei pagrindiniai Karaliaučiaus užnugario keliai yra lietuvių rankose, negali Lietuvos sienos pakeliui sustoti prie pat uosto ir miesto vartų. Iš to savaime natūrali išvada, kad ir pats Karaliaučius turi Lietuvai priklausyti. Vadinasi, natūralios ir ekonomiškai būtinos Lietuvos aspiracijos yra nestoties senais lietuvių plotais, Vėlava ir Labguva, o Lietuvos sienas užbaigti Semba (Sambija). Tuo būdu Karaliaučius, kurio artimieji susisiekimo ir pravažiavimo keliai kiekvienu atveju priklausys Lietuvai, turi tapti jos miestu ir uostu.

Paaiškėjus lietuvių tautos revindikacijoms vakaruose, galima jau tiesiai brėžti sienos linijas vakaruose. Bus daugiau.

KLAUSIMAI

IR ATSAKYMAI

VEDA JONAS J. JUŠKAITIS
907 Dundas West, Toronto, Ont.

30. „Vėl atėjo laikas duoti atskaitomybę valstybės išdui apie metines pajamas. Kokios yra įstatyminės provizijos, plačiai visuomenei mažiau žinomos, kuriomis galima būtų pasinaudoti savo naudai užpildant pajamų mokesčių (income tax) blankus?“ (Atsakymas į p. J. K., Lethbridge, Alberta, paklausimą).

1909 m. Lordas Asquith yra pareiškęs, kad „pajamų mokesčiai yra integralinis ir permanentinis reikšmės Anglijos finansų sistemoje“. Pradedant 1917 m. ir Kanados gyventojai buvo apdėti privalomais pajamų mokesčiais. Periodiškai, kiekvieną pavasarį, ne vėliau kaip balandžio 30 d., uždribusieji per praėjusius kalendorinius metus daugiau kaip 1000 dol., turi duoti pranešimą apie savo uždarbio dydį, turi užpildyti pajamų mokesčių blankus ir juos įteikti federalinio Mokesčių Departamento skyriams. Vyriausybė tos apyskaitos reikalauja pasiremddama vienu bendru visoms 10 provincijų The Income Tax Act įstatymu, jo papildymais ir pagal jį išleistais potvarkiais.

Pajamų mokesčių klausimais aš jau esu rašęs „Nepriklausojie Lietuvoje“ 1951 m. kovo 29 ir gegužės 7 dd. laidoje. Todel šį kartą pagrindinis tik tuos aspektus, kurie anksčiau nebuvo paliesti.

Mokesčių mokėtojai visose valstybėse turi vieną bendrą galvosūki: kokių būdu pasilikyti kuo didesnę porciją savo sunkiai uždirbtų pinigų savo kišenėje, nenukrypstant nuo tiesios kelio ir neapsilenkiant su įstatymais. Bandysiu į tas galimybes pažvelgti iš arčiau.

1. Laimėjimai kortų lošimuose ir arklų lenktynėse. Ne visos pajamos yra laikomos uždarbio pajamų mokesčių įstatymo prasme. Pav., Jūs retkarčiais po ilgos dienos darbu linksmoje bičiulių kompanijoje mėgstate pasėdėti prie pokerio ir išlošiate keletą dolerių, arba šeštadienio popiečiais arklų lenktynėse laimite porą šimtinii, tas sumas įstatymas leidžia nutylėti pajamų mokesčių blankose. Į jas nereikia įrašyti nei Jums išmokėtų gyvybės apdraurimo dividendų, karo pensijų, bedarbio pašalpų, Workmen's Compensation Board'o ir streiko atlyginimų. Į šią kategoriją įeina ir apdrau-

dimo bendrovių ligos ir nelaimingų atsitikimų atveju Jums išmokėti pinigai.

2. Namų savininkams.

Nekilnojamo turto savininkas gali kai kurias išlaidas, turėtas sąsąryje su nuosavybe, neprisiskaityti prie pajamų. Prie dažniau pasitaikančių šios rūšies išlaidų priklauso: išmokėtos palūkanos už paskolas (mortgage), nekilnojamo turto mokesčiai, mokėjimai už vandeni, elektrą, gazą.

Jeigu siuvėjas p. Laimikis pardavė praėjusiais metais savo namą už 12.000 dol., už kurį jis 1950 m. buvo mokėjęs tik 10.000 dol., tie 2 tūkstančiai dol. pelno nėra apdedami mokesčiais. Bet įstatymas neleidžia tą privilegiją pasinaudoti „ekonomistui“, kuris prekyba namais padaro savo pagrindiniu pragyvenimo šaltiniu.

3. Vedusiems.

Už pirmąjį tūkstantį dolerių savo pajamų nė vienas Kanados gyventojas pajamų mokesčių nemoka. Pilnas antras tūkstantis dol. neapdedami mokesčiais, jeigu asmuo yra vedęs ir antroji šeimos dalis per praėjusius metus uždirbo nedaugiau kaip 500 dol. Jeigu žmona uždirbo pav., 990 dol., 260 dol. vyro uždarbio nepaliečiami. To apskaičiavimo formulė: nuo skaičiaus 1250 atimti žmonos uždarbi. Kai žmona uždirba per 1000 dol., abu du, vyras ir žmona, turi užpildyti pajamų mokesčių blankus. Bet ir čia yra išimčių.

Jeigu, sakysim, Jūsų žmona uždirbo 1050 dol., o Jūs 1900 dol., Jūs galite tuos 50 dol. uždarbio prisidėti prie savo pajamų. Tokiu atveju žmonai income tax visai nereikės mokėti, o šeimos galva dar galės prie mokesčių išlaidų pajamų prisidėti 250 dol., už žmonos išlaikymą.

Jeigu Jūs susituokėte 1951 m. liepos mėn. ir Jūs išrinkto Board'o ir streiko atlyginimų, ji prieš santuoką per pirmąją metų dalį uždirbo 750 dol., o

po santuokos iki metų galo sakysim 600 dol., jaunajai pajamų mokesčių mokėti nereikia, o Jūs galite pilnai pasinaudoti vedusio statuso provizijomis.

Pajamų mokesčių tikslams vyras skaitosi vedęs visus 1951 m., nors jis būtų „gyvenimui susirišęs“ tik 1951 m. gruodžio m. 31 d.

Panaši taisyklė taikoma ir vaikų atžvilgiu. Jeigu sūnui, pav., lapkričio mėn. suėjo 16 m. ir gruodžio mėn. už jį nebe gaunama šeimos pašalpa (Family Allowance), J.s, arba Jūs su žmona, už jo išlaikymą galite vieton 150 dol., atsiskaityti 400 dol.

4. Išlaikantiems kitus asmenis. Kai kuriais atvejais ir nevedęs asmuo gali pasinaudoti tomis pačiomis lengvatomis, kaip ir vedęs. Pav.:

a) Viengungis, kuris išlaiko vaiką ar jaunuolį, kuriam nėra suėję 21 m. amžiaus ir kuris neuždirbo daugiau kaip 500 dol. Nesvarbu, ar tas mažametis yra Jūsų giminė, ar svetimas.

b) Jeigu išlaikomas asmuo yra Jūsų pačių sūnus, duktė, žentas ar marti fiziškai ar psichiškai nesveikas, jis gali būti ir pilnametis. a) ir b) atvejais nereikalaujama, kad išlaikomas asmuo gyventų kartu su Jumis.

c) Jeigu pilnametis sveikas asmuo, su kuriuo Jūs riša kraujo, santuokos ar adoptacijos ryšiai, pav., dėdė, teta, brolėnas ar dukterėčia etc. neuždirbo daugiau kaip 500 dol. ir metus. Bet šiuo atveju statoma sąlyga, kad asmuo gyventų kartu su Jumis vienoje šeimoje po vienu stogu.

Sumokėtos kelionės išlaidos atsiskaitant iš užjūrių motiną ar kitą nuo Jūsų priklausomą asmenį, atitinkantį punktose a, b, c išvardintųjų kvalifikacijų, įeina į tą antrąjį palė: nuo skaičiaus 1250 atimti žmonos uždarbi. Kai žmona uždirba per 1000 dol., abu du, vyras ir žmona, turi užpildyti pajamų mokesčių blankus. Bet ir čia yra išimčių.

Jeigu, sakysim, Jūsų žmona uždirbo 1050 dol., o Jūs 1900 dol., Jūs galite tuos 50 dol. uždarbio prisidėti prie savo pajamų. Tokiu atveju žmonai income tax visai nereikės mokėti, o šeimos galva dar galės prie mokesčių išlaidų pajamų prisidėti 250 dol., už žmonos išlaikymą.

Jeigu Jūs susituokėte 1951 m. liepos mėn. ir Jūs išrinkto Board'o ir streiko atlyginimų, ji prieš santuoką per pirmąją metų dalį uždirbo 750 dol., o

po santuokos iki metų galo sakysim 600 dol., jaunajai pajamų mokesčių mokėti nereikia, o Jūs galite pilnai pasinaudoti vedusio statuso provizijomis.

Pajamų mokesčių tikslams vyras skaitosi vedęs visus 1951 m., nors jis būtų „gyvenimui susirišęs“ tik 1951 m. gruodžio m. 31 d.

Panaši taisyklė taikoma ir vaikų atžvilgiu. Jeigu sūnui, pav., lapkričio mėn. suėjo 16 m. ir gruodžio mėn. už jį nebe gaunama šeimos pašalpa (Family Allowance), J.s, arba Jūs su žmona, už jo išlaikymą galite vieton 150 dol., atsiskaityti 400 dol.

4. Išlaikantiems kitus asmenis. Kai kuriais atvejais ir nevedęs asmuo gali pasinaudoti tomis pačiomis lengvatomis, kaip ir vedęs. Pav.:

a) Viengungis, kuris išlaiko vaiką ar jaunuolį, kuriam nėra suėję 21 m. amžiaus ir kuris neuždirbo daugiau kaip 500 dol. Nesvarbu, ar tas mažametis yra Jūsų giminė, ar svetimas.

b) Jeigu išlaikomas asmuo yra Jūsų pačių sūnus, duktė, žentas ar marti fiziškai ar psichiškai nesveikas, jis gali būti ir pilnametis. a) ir b) atvejais nereikalaujama, kad išlaikomas asmuo gyventų kartu su Jumis.

c) Jeigu pilnametis sveikas asmuo, su kuriuo Jūs riša kraujo, santuokos ar adoptacijos ryšiai, pav., dėdė, teta, brolėnas ar dukterėčia etc. neuždirbo daugiau kaip 500 dol. ir metus. Bet šiuo atveju statoma sąlyga, kad asmuo gyventų kartu su Jumis vienoje šeimoje po vienu stogu.

Sumokėtos kelionės išlaidos atsiskaitant iš užjūrių motiną ar kitą nuo Jūsų priklausomą asmenį, atitinkantį punktose a, b, c išvardintųjų kvalifikacijų, įeina į tą antrąjį palė: nuo skaičiaus 1250 atimti žmonos uždarbi. Kai žmona uždirba per 1000 dol., abu du, vyras ir žmona, turi užpildyti pajamų mokesčių blankus. Bet ir čia yra išimčių.

Jeigu, sakysim, Jūsų žmona uždirbo 1050 dol., o Jūs 1900 dol., Jūs galite tuos 50 dol. uždarbio prisidėti prie savo pajamų. Tokiu atveju žmonai income tax visai nereikės mokėti, o šeimos galva dar galės prie mokesčių išlaidų pajamų prisidėti 250 dol., už žmonos išlaikymą.

Jeigu Jūs susituokėte 1951 m. liepos mėn. ir Jūs išrinkto Board'o ir streiko atlyginimų, ji prieš santuoką per pirmąją metų dalį uždirbo 750 dol., o

Iš visur ir apie viską

— Baltimores lietuvių salė nebuvo mačiusi tokių vestuvių. Jos tęsėsi tris dienas, dalyvaujant 900 svečių. 50 moterų gaminio valgius, išgerta 34 dėžės degtinės ir 25 statinės alaus. Tai buvo serbų — Nick ir Miralalich vestuvės.

— Kongresmanas J. Fulton, iš Pittsburgh, Pa, pareiškė, jog abidvi partijos: demokratai ir respublikonai privalėtų įrašyti į savo rinkiminę platformą punktą, kuris pasisakytų už Lietuvos, Latvijos ir Estijos išlaisvinimą.

— Sausio 25 d. Sao Paulo miesto, Brazilijoje, įkūrimo diena. Prieš 398 metus jėzuitas Anchietas, kur dabar yra Pateo do Colegio, atlaikė mišias. Naujieji ateiviai davė S. Paulo vardą, kadangi ta diena bažnytiniam kalendoriuje yra skirta šv. Povilo apaštalo atšvertimui. Šiandien Sao Paulo turi pusę milijono gyventojų ir yra greičiausiai augantis miestas pasaulyje. Federalinė vyriausybė visų mokesčių per 50 proc. gauna iš šio miesto. Čia yra pietų Amerikos industrijos ir prekybos centras.

1954 m. Sao Paulo miestas švęs 400 metų jubiliejų. Priešios nepaprastos šventės energingai ruošiamasi, statoma visa cilė milžiniškų dangoraižių, vedamos plačios avenidos, keliai. 1954 m. daug žmonių suvažiuos netik iš Brazilijos, bet ir iš užsienio.

— Čikagoje broliai Matuzai-Belckai vėl pradėjo rodyti garsines spalvotas Lietuvos vaizdų filmas. Priede duodami papildyti spalvoti Lietuvos įvairių kronikinių įvykių. Filma turi gerą pasisekimą ir nevisuomet salėje pajėgia sutalpinti atvykusius žiūrovus. Vertėtų šią filmą parodyti ir kituose kraštuose gyvenantiai lietuvių visuomenei.

— Čikagoje Bridgeporto lietuvių kolonijoje esantis District Savings and Loan Association bankas, kuris yra vado vaujamasis lietuvių bankininko Juozo M. Mozerio, statosi So. Halsted ir 34-tos gatvių kam-

— net 20 proc. gynybos išlaidoms padengti. (žiūr. Income Tax Act, 31 (7A) skyrius ir 1951 Income Tax Amendment Act, skyrius 8(4). Tai sudaro didokas sumas. Todėl verta susipažinti su pajamų mokesčių apskaičiavimo technika nuodugniau. (Copyright)

— net 20 proc. gynybos išlaidoms padengti. (žiūr. Income Tax Act, 31 (7A) skyrius ir 1951 Income Tax Amendment Act, skyrius 8(4). Tai sudaro didokas sumas. Todėl verta susipažinti su pajamų mokesčių apskaičiavimo technika nuodugniau. (Copyright)

— net 20 proc. gynybos išlaidoms padengti. (žiūr. Income Tax Act, 31 (7A) skyrius ir 1951 Income Tax Amendment Act, skyrius 8(4). Tai sudaro didokas sumas. Todėl verta susipažinti su pajamų mokesčių apskaičiavimo technika nuodugniau. (Copyright)

— net 20 proc. gynybos išlaidoms padengti. (žiūr. Income Tax Act, 31 (7A) skyrius ir 1951 Income Tax Amendment Act, skyrius 8(4). Tai sudaro didokas sumas. Todėl verta susipažinti su pajamų mokesčių apskaičiavimo technika nuodugniau. (Copyright)

— net 20 proc. gynybos išlaidoms padengti. (žiūr. Income Tax Act, 31 (7A) skyrius ir 1951 Income Tax Amendment Act, skyrius 8(4). Tai sudaro didokas sumas. Todėl verta susipažinti su pajamų mokesčių apskaičiavimo technika nuodugniau. (Copyright)

— net 20 proc. gynybos išlaidoms padengti. (žiūr. Income Tax Act, 31 (7A) skyrius ir 1951 Income Tax Amendment Act, skyrius 8(4). Tai sudaro didokas sumas. Todėl verta susipažinti su pajamų mokesčių apskaičiavimo technika nuodugniau. (Copyright)

— net 20 proc. gynybos išlaidoms padengti. (žiūr. Income Tax Act, 31 (7A) skyrius ir 1951 Income Tax Amendment Act, skyrius 8(4). Tai sudaro didokas sumas. Todėl verta susipažinti su pajamų mokesčių apskaičiavimo technika nuodugniau. (Copyright)

— net 20 proc. gynybos išlaidoms padengti. (žiūr. Income Tax Act, 31 (7A) skyrius ir 1951 Income Tax Amendment Act, skyrius 8(4). Tai sudaro didokas sumas. Todėl verta susipažinti su pajamų mokesčių apskaičiavimo technika nuodugniau. (Copyright)

— net 20 proc. gynybos išlaidoms padengti. (žiūr. Income Tax Act, 31 (7A) skyrius ir 1951 Income Tax Amendment Act, skyrius 8(4). Tai sudaro didokas sumas. Todėl verta susipažinti su pajamų mokesčių apskaičiavimo technika nuodugniau. (Copyright)

— net 20 proc. gynybos išlaidoms padengti. (žiūr. Income Tax Act, 31 (7A) skyrius ir 1951 Income Tax Amendment Act, skyrius 8(4). Tai sudaro didokas sumas. Todėl verta susipažinti su pajamų mokesčių apskaičiavimo technika nuodugniau. (Copyright)

— net 20 proc. gynybos išlaidoms padengti. (žiūr. Income Tax Act, 31 (7A) skyrius ir 1951 Income Tax Amendment Act, skyrius 8(4). Tai sudaro didokas sumas. Todėl verta susipažinti su pajamų mokesčių apskaičiavimo technika nuodugniau. (Copyright)

— net 20 proc. gynybos išlaidoms padengti. (žiūr. Income Tax Act, 31 (7A) skyrius ir 1951 Income Tax Amendment Act, skyrius 8(4). Tai sudaro didokas sumas. Todėl verta susipažinti su pajamų mokesčių apskaičiavimo technika nuodugniau. (Copyright)

— net 20 proc. gynybos išlaidoms padengti. (žiūr. Income Tax Act, 31 (7A) skyrius ir 1951 Income Tax Amendment Act, skyrius 8(4). Tai sudaro didokas sumas. Todėl verta susipažinti su pajamų mokesčių apskaičiavimo technika nuodugniau. (Copyright)

— net 20 proc. gynybos išlaidoms padengti. (žiūr. Income Tax Act, 31 (7A) skyrius ir 1951 Income Tax Amendment Act, skyrius 8(4). Tai sudaro didokas sumas. Todėl verta susipažinti su pajamų mokesčių apskaičiavimo technika nuodugniau. (Copyright)

— net 20 proc. gynybos išlaidoms padengti. (žiūr. Income Tax Act, 31 (7A) skyrius ir 1951 Income Tax Amendment Act, skyrius 8(4). Tai sudaro didokas sumas. Todėl verta susipažinti su pajamų mokesčių apskaičiavimo technika nuodugniau. (Copyright)

— net 20 proc. gynybos išlaidoms padengti. (žiūr. Income Tax Act, 31 (7A) skyrius ir 1951 Income Tax Amendment Act, skyrius 8(4). Tai sudaro didokas sumas. Todėl verta susipažinti su pajamų mokesčių apskaičiavimo technika nuodugniau. (Copyright)

— net 20 proc. gynybos išlaidoms padengti. (žiūr. Income Tax Act, 31 (7A) skyrius ir 1951 Income Tax Amendment Act, skyrius 8(4). Tai sudaro didokas sumas. Todėl verta susipažinti su pajamų mokesčių apskaičiavimo technika nuodugniau. (Copyright)

— net 20 proc. gynybos išlaidoms padengti. (žiūr. Income Tax Act, 31 (7A) skyrius ir 1951 Income Tax Amendment Act, skyrius 8(4). Tai sudaro didokas sumas. Todėl verta susipažinti su pajamų mokesčių apskaičiavimo technika nuodugniau. (Copyright)

— net 20 proc. gynybos išlaidoms padengti. (žiūr. Income Tax Act, 31 (7A) skyrius ir 1951 Income Tax Amendment Act, skyrius 8(4). Tai sudaro didokas sumas. Todėl verta susipažinti su pajamų mokesčių apskaičiavimo technika nuodugniau. (Copyright)

Ar galėtų Rusija išdrįsti kariauti?

1. MITAS APIE RYTŲ ŽMONIŲ IŠTEKLIUS.

Daugelio iš mūsų galvojime apie Rusiją ir Rytus vyraujant savotišką įsivaizdavimą — įsi vaizdavimas begalinii, nesibaigiančių kolonų žygiuojančių vyrų. Šis šiurpus vaizdas pagrįstas neaiškiu žinojimu, kad yra daug daugiau rusų ir kiniečių sudejęs drauge, negu amerikonių ir Vakarų Europos gyventojų, paėmus kartu. Tai su kūrė plačiai įsigalėjusį prasimanymą, kad Rusijos ir jos sąjungininkų žmonių ištekliai (pagėgos) toki dideli, kad mes negalime tikėtis su ja šiuo atžvilgiu susilyginti.

Dabartinėse Sovietų Sąjungos sienose gyvena maždaug nuo 180 iki 200 milijonų žmonių, palyginus su 150 mil. J. Amerikos Valstybėse. Tačiau šie duomenys neduoda aiškaus vaizdo. Visų pirma, Rusija turi labai aukštą gimimo ir mirimo ratas, daug aukštesnes, kaip kuri nors iš pažengusių Vakarų tautų. Tai reiškia, kad Sovietų Sąjunga turi daug didesnį kūdikių ir vaikų skaičių, negu mes turime Amerikoje, bet daugelis iš jų niekuomet ne išaugs naudingais bendruomenės nariais.

Rusijoje nėra normalios vyrų proporcijos. 1939 metais moterų skaičius Rusijoje viršijo vyrų skaičių daugiau kaip 7 milijonais, o II-rasis pasaulinis karas turėjo tą spragą dar pa-

Rusijos darbo jėgos su jos dideliu skaičium moterų ir jau nių žmonių daug perviršija mūsų, bet jos valstybiniai pramonės fabrikai yra tik ketvirtadalis mūsų. Kaip tai yra, kad jos pramonė yra tokia maža, kada jos turima darbo jėga yra tokia didelė?

Paaiškinimas yra paprastas. Galvokime, kad viskas priklauso nuo ūkininko gamybos rezultato ir kiekvienas dirbantis turi būti ir maitinamas. Rusų ūkininkas, pasiremiant statistiniais duomenimis, išvysto labai žemą gamybą. Jis gali pagaminti maisto tik dvienai šeimoms, savo ir dar vienai šeimai, tuo tarpu kai amerikonas ar britas ūkininkas pagamina maisto šešioms šeimoms.

Tokiu būdu Rusijos efekty-

vios darbo pajėgos (šios, kurios nereikalingos gaminti maistą sau ir kitiems) yra spėjama nedidesnės kaip 40 ar 45 milijonai (daug žinovų apskaičiavę dar žemiau) prieš 55 milijonus Amerikoje. Pridėjus tai, kad rusų pramonės darbininkas yra mažiau darbingas, nekaip amerikonas (dalinai todėl, kad jis dirba mažiau tobulomis mašinomis), Rusijos neūkininės darbo jėgos yra tikrai apie ketvirtadalį mūsų tikrojo gamybos pajėgumo — faktas, kuriame keturi prieš vieną santykio mūsų valstybinės pramonės fabriklai yra pasiekę.

Priežastis, kad Rusija gali išlaikyti tokią milžinišką kariuomenę ir gaminti tiek daug povandeninių laivų, tankų ir lėktuvų — priežastis, trumpai, jos dabartinės karinės persvaros prieš Vakarų valstybes — yra jos žemas gyvenimo lygis.

Vidutinis rusas sunkiai pagamina ketvirtadalį to, ką padaro vidutinis amerikonas, bet yra dar klusnias, ar rusai leidžiama sunaudoti daugiau kaip dešimtadalį to, ką amerikonas sunaudoja? Skirtume tarp šių davinii ir glūdi Rusijos jėgos paaiškinimas. Rusija yra stipri, kad tai perdidelė dalis jos pasitangų eina fabrikų išplėtimui ir jos ginklaviui. Tačiau šiame pačiame stiprume glūdi ir jos galimas silpnumas. Tada, kai vidutinis amerikietis sunaudoja savo algą pirkimui apie dešimt kartų daugiau vartotojų prekių negu kai vidutinis rusas, mes galėtume, jei mūsų likimas būtų sprendžiamas, paversti ligi 90 procentų mūsų da-

bartinio vartojimo gaminių pramonės ir karo pramonę be nušūmo pragyvenimo lygio žemiau dabartinio rusų lygio. Šitos visos išvados yra tokios plačios, kokios tik galėtų būti. Yra pasiūlyta, kad šiais metais, mes išleisime 50 milijardų dol. gynybai. Mes išleisime galimai 180 milijardų dol. vartotų prekių, kurių didesnę dalį mes galėtume pat pat sunaudoti gynybai, jei tikrai būtų susispausta. Iš kitos pusės Rusija vargiai galėtų nukirsti žemyn savo vartojamų prekių pramonę visai be mirtinumo padidimo ir be produktinio išdavų nukritimo žemyn.

Sovietų kontroliuojamose Azijos srityse žmonių pajėgos ištekliai yra milžiniški. Tikrai vienoje Kinijoje yra galbūt, daugiau kaip 400 milijonų žmonių. Ir Koreja parodė, kad vien persvara skaitlingumu atstoja prieš viršinąją oro pajėgą ir apginklavimą. Korejoje keli šimtai tūkstančių kiniečių kareivių buvo apginkluoti Kinijos ar Mandžiūrijos pramonės — neabejotinai Rusijos kraštu. Kai kas iš mūsų, galbūt, bailiai priėjo išvados, kad tai buvo ribotas veiksmas iš Kinijos pusės ir kad ji lengvai galėtų mesti prieš mūsų dašimtis milijonų egrai apginkluotų dalinių. Nieko negali būti toliau nuo tiesos. Kinija ar Manđžiūrija neturi pramoninės galios, tikros ar galimos, apginkluoti tokią armiją, bet kuriuo laiku numatomoje ateityje, net jei Kinija susijungtų su Rusija. Gi žmonės be moderniškų ginklų negalėtų sėkmingai ko-

voti prieš gerai apginkluotą Vakarų kariuomenę.

Kinija neturi reikalingos žmonių pajėgos, kurią galėtų komplektuoti ir apginkluoti kaip po didelę kariuomenę, kaip kad mes galėtume. Kiniečių kaimas iš 300 ūkio šeimų gamina tikrai mažą ryžių perteklių — pakankamą gal būt, išmaitinti tik 100 miesto gyventojų ir kareivii. Jeigu mes skaičiuosime tiksliausiai kaip mes galime, kad Kinijos darbo jėga yra apie 200 milijonų, tai paėmus tris ketvirtadalius iš šio skaičiaus Kinijos išmaitinimui, tai ji galutinai turi tik 50 milijonų žmonių gaminimui daugiausiai reikalingų vartotojų prekių, kitų negu maistas, gminti visų rūšių ginklams ir kovoti.

Angliškai kalbantieji kraštai ir mūsų draugai Vakarų Europoje turi didesnį žmonių pajėgos potencialą karo produkcijai ir karo tarnybai negu Kinija ir visos rusų blokas sudėti drauge. Daugumas iš rusų sąjungininkų yra atsilikę žemės ūkio kraštai, kuriuose nuo pusės ligi trijų ketvirtadalių dirbančiųjų reikalingų maisto gaminimui. Tuo tarpu daugumas iš mūsų sąjungininkų yra aukštesnio darbingumo lygio, kur nuo vieno šeštadalio ligi trečdallo dirbančiųjų lengvai parūpina maistą visiems.

Mes nežinome, toliau ateitis žmonijos balansu pasikeitimokelyje. Daugelis spėjimų padarytų prieš kelis m., atrodo dabar gana neprotingi. Spėjime apie suaugusių žmonių skaičius artimiausioje ateityje,

kaip bebūtų, mes esame ant saugesnio pagrindo. Mes galime būti aiškiai užtikrinti, kad laike sekančių kelių metų žmonių ištekliai balansas tarp Rusijos ir U. S. A. keis kryptį truputį daugiau Rusijos pusėn, todėl, kad Rusijos gimimų skaičius apie 1930 metus kilo daug greičiau negu mūsų, taip kad 1955 mt. Rusija galimai turės didelį skaičių vyrų tarp 15 ir 20 metų. Tačiau po keleto metų po to, mes švelniai laimėsime, kada mūsų kūdikiai gimę 1940 mt. — dešimtmetyje aukšto gimimo skaičiaus — pradės artėti subrendimo. Tuo laiku iš kitos pusės „geležinės uždangos“ tie artėjantieji subrendimo vaikai bus gime karais Rytų Europoje, kada ten mirimų skaičiai buvo aukštesni pakilę, o gimimų skaičius aštriai nukritęs.

Tačiau dabartiniu laiku, faktoriais, kuris skaičiuojamas tarptautiniuose lenktyniavimuose yra ne bendras žmonių skaičius, taip pat ne vyriškos lyties žmonės pačiame pajėgume, — tai yra bendruomenės sugebėjimas atpalaiduoti žmonių pajėgą iš civilinių reikmenų gamybos be pragyvenimo lygio pažeminimo žemiau išlikimo lygio.

Šiuo atžvilgiu sudėtinis Vakarų pasaulio stiprumas yra palyginamai beveik neribotas. Tačiau tai nėra priežastis nedavertinti grėsmę iš pajėgus ir pavoingo priešo, tai yra teisingas įvertinimas tos didelės pajėgos, kurią mes galėtume sudaryti.

Bus daugiau.

Apie kasdienybę, rašytojus ir knygas

HENRIKAS NAGYS

Antrojo skyriaus eilėraščių kiek atsitolina nuo pranašauti nio žodžio. Juose poetas kalba apie gamtą ir žmogaus santykių aplinkumai. Šiame skyriuje skaitytojas suranda daugiausia nedidaktinės poezijos ir tokiu būdu gryo ir nesuinteresuoto poetinio žodžio. Štai, vienas iš daugelio antrojo skyriaus skambių išraiškų eilėraščių:

Zali upeliai sidabru jau žvanga,
Iš juodžemio pirmi laukų žiedai
Pakėlė galvas. Žvirbliai ir vaikai
Puriais veidais pavasariškai
Išėjo senis, Jis pakėlė lazda
Ir įbėdė į juodžemio krūtinę.
Ir pirmos peteliškės saulės
plazda,
Ir kalas diegas iš grūdų
auksinių.
(Š. a. 40)

Trečiąjį skyrių poetas skiria patriotinei temai. Čia jo balsas vėl suskamba regėtojo ir žinio gaidoms.

Sūnau, ne sau gimei! Gimei
spindėti amžiams
Naujų pilių, naujų kovų
naujais vardais.
Sūnau! gimei dvasia net
pranašus pasekti
Ir Dievo vėdą padabinti
gyvais žiedais.
(Š. a. 55k)

Ketvirtajame skyriuje poetas apdainuoja įvairiopa žmogaus buvimą žemėje; žmogaus įsiskandžio Dievo, radusio Jį, žmogų, kuris nusigrįžo nuo Dievo ir vergauja minioms ir tamsos dievams. Poeto tonas rūstus ir pranašiškas perspėjantis.

Penktajame skyriuje skaitytojus aplanko ilgą garsijų žmonių galeriją: Čia sutinkame Čiurlionį, Chopin'ą, Dostojevskį, faraoną, Neroną ir Napoleoną ir Dante.

Tokia, labai jau suglaustai kalbant, naujojo Kiršos rinkinio tematinė apimtis.

Išskyrus didelę dalį antrojo skyriaus eilių ir kelių iš žarstytų po kitus skyrius, visi kiti rinkinio eilėraščiai yra ryškiai didaktinio pobūdžio. Klausimą būtų galima kelti: kur yra toji riba, kada didaktinė tendencija meninį kūrinių ima taip esmingai užvaldyti, o esame priversti tokias poezijas taikyti nebe literatūrinius kriterijus ir tuo pačiu pripažinti ją, tam tikra prasme, pritaikomojo menu? Kitaip sakant, kada literatūrinio vertintojo uždavinių daug tiksliau įvykdyti

Be abejo, Fausto Kiršos naujojo knygoje tiksliai nustatyti tokias įforminimo klaidas ir pasisekimus, šių ribotų pastabų rėmuose nesimame. Tačiau reikia pastebėti, kad poetinė autorius išraiška „Šv. A.“ nėra visur gryną, kad joje girdime vietomis švelnesnį ir skardesnių disonansų.

Baigdami savo trumpas pastabas apie 1951 metų poezijos knygas, tik keliais žodžiais dar paminėsime penkių poetų antologiją „Žemė“.

Vienas jos dalyvių yra palikęs savo kūrybos draugus ir niekad nebekalbės mums: Vytautas Mačėris

Antrosios pažiuos gynėjai taciau ras nevienam eilėrašty blankesnių vaizdų ir palyginių, ras dirbtinų rimų ir nemažai kitokios prozos, atras taip pat publicistikos ir nesėkmingai įformintos retorikos.

Literatūros kritikas arba recenzentas, mūsų manymu, tegalėtų laikyti antrosios pažiuos, t. y. kelti literatūrai tik literatūrinius reikalavimus. Tema, kokia ji bebūtų, nėra tiesiogis vertinimo objektas, nes ir kilniausia mintis, jeigu ji nėra organiškai įforminta, dar nėra joks literatūrinis kūrinys.

Be abejo, Fausto Kiršos naujojo knygoje tiksliai nustatyti tokias įforminimo klaidas ir pasisekimus, šių ribotų pastabų rėmuose nesimame. Tačiau reikia pastebėti, kad poetinė autorius išraiška „Šv. A.“ nėra visur gryną, kad joje girdime vietomis švelnesnį ir skardesnių disonansų.

Baigdami savo trumpas pastabas apie 1951 metų poezijos knygas, tik keliais žodžiais dar paminėsime penkių poetų antologiją „Žemė“.

Vienas jos dalyvių yra palikęs savo kūrybos draugus ir niekad nebekalbės mums: Vytautas Mačėris

Antrosios pažiuos gynėjai taciau ras nevienam eilėrašty blankesnių vaizdų ir palyginių, ras dirbtinų rimų ir nemažai kitokios prozos, atras taip pat publicistikos ir nesėkmingai įformintos retorikos.

Aukštaitis premijatas

PULGIS ANDRIUSIS

Kažkodėl aukštaitiai žinomi kaip lyrikai ir kaip pasakoriai. Gal, kad jų gamta nusmelkta ežerais, upėmis, upeliais; gal, kad saulė pro miškus ir raištus kumurniau šviečia; gal, kad jų žemė ne tokia derlinga juos verčia baimintis dėl ryt dienos, — kas žino, bet tikrai Vienazindis mums paliko tokius lyrikos, kurios neužmirš lietuvis šimtmečius. Kad Strazdelio „Pulkim ant kelių“ maldos nužemintas lyriškumas ilgai dar kludys ant kelių milijonų lietuvių ir... lenkų net.

Ir pasakoriai. Net švajai — perdeti pasakoriai.

nis (1920—1945) mirė antrosios bolševikinės okupacijos metu Lietuvoje. Be jo antologijoje dar dalyvauja: Juozas Kėkštys, Kazys Bradūnas, Alfonsas Nyka Niliūnas ir Henrikas Nagys. Stadijinę įžangą tai knyga parašė Juozas Girnius. Skoningą aplanką nupiešė Kazys Janulis. Knygą išleido „Lietuvių Dienos“ Los Angeles mieste.

Paminėtina šioj vietoj taip pat, ilgai ruošta ir šiomis dienomis paliekanti spaustuve, kita lietuvių poezijos apžvalginė antologija, kurią redagavo J. Aistis ir A. Vaičiulaitis. Knyga bus 832 puslapių, su 109 poetų atvaizdais, iliustruota dail. A. Varno. Atrodo, jog minėtoji antologija bus metikuota 1952 metų data, todėl platesnį jos aptarimą paliksime ateičiai. Kiekvienu atveju, tai bus pati plačiausia ir įsamiusia lietuvių poezijos antologija, mūsų spausdinto žodžio istorijoje. Ši vertinga leidinio išleidią LKSD Knygos Klubas Čikagoje. Spausdina „Draugo“ spaustuve.

Bus daugiau.

lūno žodžiais tarant, tai buvo „narsi ketveriukė“. Kiekvienas pasirošęs gulditi galvą už draugus. Dramatinių įvykių grandinėje šioji draugų ketveriukė tampa sunaikinta, jos idealai išniekinti ir sutrypti. Rašytojas stato klausimą — dėl ko lietuvių tauta kenčia, ko kiais būdais ji turėtų kovoti ir kokių principų tame kančios kelyje laikytis.

Problemą precizuoti, autorius sugretina tris idėjų sistemas: skeptiškąją, lietuviškąją ir krikščioniškąją. Skeptiškąją ir nusivylusį pasaulį gerai atstovauja Nargeliūnas. Jis ne betiki neką: gyvenime, jo nuomone, likęs tik milžiniškas, begėdiškas, klauks juokas. Vienintelis žmogaus tikslas esąs išsilaikyti; nuolat krintant ir prarają tikėti, kad praraja be dugno, kad niekuomet nenuris (300 p.).

Senovės lietuviškųjų tradicijų reiškeja yra Girkalnis. Jo pasaulis nepažindamas, tai šventų idealų pasaulis, kuriuo suabejojimas būtų savęs žudymas. Kunigaikščio Lietuvos palikuonis, jis iškelia senoj tikėjimo vaidmenį lietuvių gyvenime. Tik senajame lietuvių tikėjime jis randa paguodą savo siaubingiems išgyvenimams, atsakymą į savo išskankintos dvasios klausimus ir abejones. Jo nuomone, krikščionybė priėjusi baisų bankrotą, ir jei ji dar tebesilaikanti, tai tik dviejų tūkstančių metų išbėgėjimo

Gali būti, kad šios dvi savybės ir būdina aukštaitių būda. Jų ir lyrika — pasakoriška jų ir pasakoriškumas — lyriškas.

Ir Pulgis Andriusis, kuriam Lietuvių Rašytojų Draugija už Lietuvos ribų paskyrė premiją už paskutinę jo apysaką „Sudie, kvietkeli“ (vardas paimtas iš to paties Vienožindžio), yra ir pasakorius ir drauge lyrikas. Tegul jis didesnis pasakorius, bet lyriškas. Atrodo, kad lyrika, kad ir gamtos vaizgus būdinant, kad ir humoristiškai piešiant aukštaitių tipus, vis dėlto yra jo kūrybos esmė. Graudi lyrika, bet lyrika.

Pulgis Andriusio paslėptai graudi lyrika išaugo Aukštaitiuose, Gaidžių kaime, Tauragų val., Utenos ap., kur jis 1907 metais kovo 18 dieną išvydo šį graudų pasaulį, formavusį jo būdą, jo pasaulėžiūrą, vėliau papildytą Kauno „Žiburėlio“ bendrabutyje ir bohemikoje jauno studento bei Meno mokyklos mokinio atmosferoje.

Aukštaitis linkęs menui ir platoniskai jam atsiduoda. Jį sirdis traukia prie meno. Todėl ir p. Andriusis, 1926 m. baigęs Aušros gimnaziją, 1927-30 metais studijuoja Meno mokykloje. Drauge jis studijuoja ir literatūrą Kauno universitete.

Gana bohemiskai, „platoniskai“. Nes jis turi daugybės dar užsiėmimų: jis domisi teatru ir vienas didžiausių Studentų teatro kūrėjų. Jis ir keliauninkas: žemaituku leidžiasi ne tik tai stebėti Europos valstybių ir jų žmonių gyvenimo, bet ir jas stebinti. Jis ir žurnalistas: ne šiaip sau, bet su savo stilium, „pulgiška“ kalba (jau seniai pamiršta, kaip praeinančių dalykų). Jis ir garsėjantis feljetonistas, o kiek vėliau teatro recenzentas. Jis ir leidėjas, savo leidimus pats iliustruojas. Jis ir politikanas, su Salomėja Nerim, B. Raila ir kitais besirijęs pertvarkyti visą pasaulį. Jis ir mingus (net Londone) kalbėtojas. Jis ir keliautojas, dasikas ligi Servanteso, tėvynės ir sulietuvišės jo „Don Kichotą“, kurio liūdina vėda jis daugely ir lietuvių yra pastebėjęs. Ir, pagaliau, jis nugalėjęs visokių vėjų blaškymus, jis rimtas rašytojas (bent taip jis mano), radęs tikrąjį savo pašaukimą.

Ei daug kas saipėsi iš jo ir netikėjo, kad jis galėtų parašyti ką rimta. Ir nelengva jam buvo nugalėti susidariusią apie save nuomonę. Kas jį tik pažįsta, pamatęs gali... tikrai juoktis. O betgi Pulgis Andrius

taip pat naiviai krikščionybė yra dėstoma ir kun. Rimgaudo (Lietuvą Dievas mylis, tai ir baudžias, — už mūsų padarytas klaidas, nuodėmingą gyvenimą...). Vis dėlto dr. Matuzas nuomone, samariečio kelias esąs pats tauriausias, krikščioniškoji idėja tebesiojančių savo kilnią ir garbingą aureolę.

Autorius smulkiau į krikščionybės problemas nesigilina. Jis tik teigia, kad praktiškai krikščionybė yra nebeatitaisoma nusigynusi. Jis neanalizuoja šio bankroto priežasčių, nenagrinėja krikščioniškųjų tiesų esmės. Lygiai taip pat jis nuodugnai negvildena ir lietuvių tikėjimo kaip tikėjimo. Jis daugiau kreipia dėmesį į patriotinę, tradicinę to tikėjimo reikšmę. Dėl to knygoje šiuo klausimu pasitaiko netikslumų. Lietuvių tikėjimą autorius vadina pagonyne ar stabmeldyste. Si taip pravarđziavo mus kryžiuočiai ir jų bendrininkai, kuriems rūpėjo pateisinti lietuvių tautos naikinimą. Lietuviai stabų neturėjo ir niekad jų negarbinę (priešingų atveju tų stabų netrukų Vokietijos ar Vatikano muziejuose — juk visa tai buvo dar taip neseniai). Lietuvių tikybos pagrindu buvo tikėjimas Praamžiumi ir žmogaus sielos nemarumu. To meto liaudies vaizduotėje, beabejo, buvo įvairių „dievų“, laumų ir kitokių būtybių. Tačiau folklorą reikėtų aiškiau skirti nuo tikėjimo, kuris buvo išda-

Mokslo-technikos naujienos

DĖL VĖŽIO LIGOS.

Mūsų amžiuje ne tik technika, bet ir medicina žengia dideliais šuoliais pirmyn. Čia duodu tik porą ištraukų dėl šios ligos pasireiškimo ir jos gydymo. Reader's Digest, February, 1952 štai ką rašo:

„Kiekviena diena, sako New York vėžio ligos daktaras, turi stebėti savo pacientus, kurie vėžio ligos savižudybę užsitraukė, tik todėl, kad susirgę laiku nenuėjo pas daktarą“.

Rochester-Post-Bulletin pagal Dr. Robert D. Johnson nuodo, kaip žmogus pats gali sužinoti vėžio ligos pasireiškimus. Štai jie:

1. Odos sužeidimai negyja ir pakilimai odoje (išbėrimai) dažnai yra dirgantieji.

2. Ryjant maistą kartais pu siaukelyje sustoja, ir po neperdidelio prisivalgymo, jaučiasi pilni viduriai, nevisai tvarkoje ar blogas virškinimas, arba kartais būna juodos išmatos.

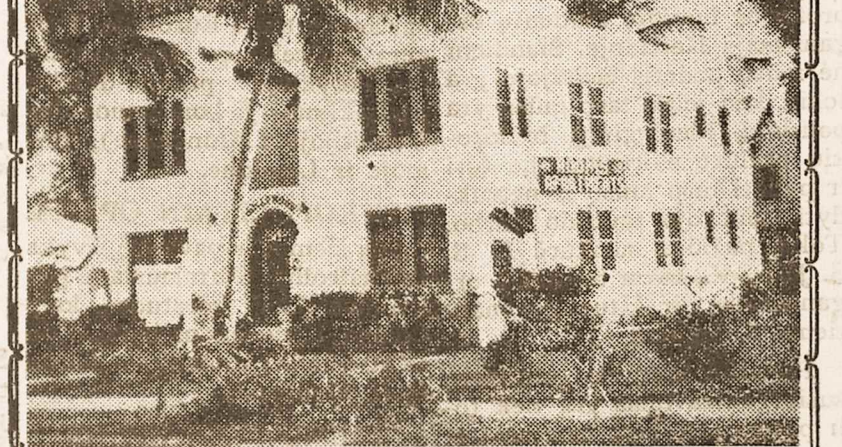
3. Nuolatinis užkimimas ar kosėjimas.

4. Gabalai moters krūtyse.

5. Neaiškus temperatūros nuolatinis pakilimas, svorio mažėjimas ir net koks kaulų skaudėjimas, kurį būtų galima pavadinti grėžimu.

Reader's Digest žurnalas tame pačiame straipsnyje štai ką rašo apie vėžio ligos gydymus: „Amerikos Vėžio Draugijos gydytojai nustatė, kad odos vėžio susirgimai 98 procentai yra išgydomi, bet faktiškai išgydoma mažiau, nes pradedama gydyti per vėlai. Pilvo vėžio gali būti išgydyta 45 procentai, bet faktiškai yra pagydyta tik 4 procentai. Taip pat krūtinės vėžys nuo 80 iki 90 procentų galima pagydyti, bet faktiškai išgydoma apie 35 procentai. Pažastyse pasireiškęs vėžys galima išgydyti iki 85 procentų, bet iki šiol išgydoma tik 15 procentų. Tas pats žurnalas teigia, kad iš kelti Aukštaitijos grožį (jos mirčiai pasmerktųjų, šiandieninė kalba, žmonių savybės) — ku nėmis medicinos priemonėmis, is praturtins (perdaug jau su būtų galima išgydyti dar vie suvalkietintą lietuvių kalbą) lie tuvių raštiją.

(jk) būtų pradėtas laiku. Vaikytis.

JOS. YASAUSKIS

1720-24 Buchanan Street, Hollywood, Florida.

Gražiausia ir patogiausia vieta Vakacijoms, tai palmuotame Hollywood Floridoj. Apartamentus užlaikome pirmos rūšies su visais patogumais. Kviečiu visus lietuvius atsilankyti į saulėtą Floridą, nes čia būna nuolatinė vasara. Svečius iš geležinkelio stoties parsivežame, paskambinus telefonu 3290.

Dr. G. I. Židonytė

APIE VYTAUTO ALANTO „PRAGARO POŠVAISTES“.

Pasireiškusi dėl „Pragaro Pošvaisčių“ įvairioms nuomonėms, dedame šią palyginti išsamią Dr. Židonytės recenziją.

Red.

Vytautas Alantas nereikalingas supažindinimo su skaitančiąja lietuvių visuomene: iš jo plunksnos dar nepriklausomos Lietuvos laikais yra pasirodę nemažas skaičius novelių ir keletas stambių vertingų scenos veikalų. Juose autorius pasireiškė kaip intelektualistinis realistas, diastolinės filosofijos atstovas, tobulesnių gyvenimo formų įsiektojas. Kiekviename savo veikalė autorius iškelia vieną ar keletą aktualių jų socialinio ar politinio gyvenimo problemų ir jas visapusiškai nagrinėja. Gvildendamas žmogaus sąžinės konfliktus su priimtomis gyvenimo sistemomis, V. Alantas pasilieka objektyvius ir nepriklausomas; siekdamas tiesos, jis nevaržo savęs viena kuria doktrina. Jam yra svetimas naivus teigimas „arba Roma arba Maskva“, kurio psichozėn tam tikros srovės veiklama yra patekusi šiandieninė lietuvių literatūra. V. Alantas a priori neužkerta sau nė vieno pažinimo kelio, neatmeta nesvarstęs jokio sprendimo. Tai ypač teigiamas jo kūrybos bruožas.

Šiomet V. Alantas patiekė skaitytojams romaną „Pragaro Pošvaisės“, kuris savo brandumu ir originalumu pralenkia ankstesnius autorius kūrinius ir kuris galėtų užimti garbingą vietą bet kurios didelės kultūringos tautos literatūroje. Mūsų rašlyna ne daug teturi „Pragaro Pošvaisčių“ lygio veikalų. Šiame romane autorius nagrinėja tautines lietuvių buities problemas, iškelia jo gyvenamosios epochos santykį ir pasiūlo konkrečią idėją kaip išsilaikymo ir tautinės tvirtybės pagrindą šiandieninėje etinėje krizėje ir idėjų maišatyje.

Autorius savo svarbesnius veikėjus pasirenka iš lietuvių inteligentų tarpo vokiečių okupacijoje. Istorikas Leonas Girkalnis, Vilniaus Universiteto docentas, jaunas mokslininkas, šalia savo tiesioginių pareigų, aktyviai reiškiasi rezistencijoje, rašinėja į slaptą spaudą, ją platina. Pogrindžio veikloje jam padeda jo sužadėtinė Aldona Skaisgirytė, bičiulis Nargeliūnas ir Aldonos draugė Kristina. Nargeliūno žodžiais tarant, tai buvo „narsi ketveriukė“. Kiekvienas pasirošęs gulditi galvą už draugus. Dramatinių įvykių grandinėje šioji draugų ketveriukė tampa sunaikinta, jos idealai išniekinti ir sutrypti. Rašytojas stato klausimą — dėl ko lietuvių tauta kenčia, ko kiais būdais ji turėtų kovoti ir kokių principų tame kančios kelyje laikytis.

Problemą precizuoti, autorius sugretina tris idėjų sistemas: skeptiškąją, lietuviškąją ir krikščioniškąją. Skeptiškąją ir nusivylusį pasaulį gerai atstovauja Nargeliūnas. Jis ne betiki neką: gyvenime, jo nuomone, likęs tik milžiniškas, begėdiškas, klauks juokas. Vienintelis žmogaus tikslas esąs išsilaikyti; nuolat krintant ir prarają tikėti, kad praraja be dugno, kad niekuomet nenuris (300 p.).

Senovės lietuviškųjų tradicijų reiškeja yra Girkalnis. Jo pasaulis nepažindamas, tai šventų idealų pasaulis, kuriuo suabejojimas būtų savęs žudymas. Kunigaikščio Lietuvos palikuonis, jis iškelia senoj tikėjimo vaidmenį lietuvių gyvenime. Tik senajame lietuvių tikėjime jis randa paguodą savo siaubingiems išgyvenimams, atsakymą į savo išskankintos dvasios klausimus ir abejones. Jo nuomone, krikščionybė priėjusi baisų bankrotą, ir jei ji dar tebesilaikanti, tai tik dviejų tūkstančių metų išbėgėjimo

taip pat naiviai krikščionybė yra dėstoma ir kun. Rimgaudo (Lietuvą Dievas mylis, tai ir baudžias, — už mūsų padarytas klaidas, nuodėmingą gyvenimą...). Vis dėlto dr. Matuzas nuomone, samariečio kelias esąs pats tauriausias, krikščioniškoji idėja tebesiojančių savo kilnią ir garbingą aureolę.

Autorius smulkiau į krikščionybės problemas nesigilina. Jis tik teigia, kad praktiškai krikščionybė yra nebeatitaisoma nusigynusi. Jis neanalizuoja šio bankroto priežasčių, nenagrinėja krikščioniškųjų tiesų esmės. Lygiai taip pat jis nuodugnai negvildena ir lietuvių tikėjimo kaip tikėjimo. Jis daugiau kreipia dėmesį į patriotinę, tradicinę to tikėjimo reikšmę. Dėl to knygoje šiuo klausimu pasitaiko netikslumų. Lietuvių tikėjimą autorius vadina pagonyne ar stabmeldyste. Si taip pravarđziavo mus kryžiuočiai ir jų bendrininkai, kuriems rūpėjo pateisinti lietuvių tautos naikinimą. Lietuviai stabų neturėjo ir niekad jų negarbinę (priešingų atveju tų stabų netrukų Vokietijos ar Vatikano muziejuose — juk visa tai buvo dar taip neseniai). Lietuvių tikybos pagrindu buvo tikėjimas Praamžiumi ir žmogaus sielos nemarumu. To meto liaudies vaizduotėje, beabejo, buvo įvairių „dievų“, laumų ir kitokių būtybių. Tačiau folklorą reikėtų aiškiau skirti nuo tikėjimo, kuris buvo išda-

KULTŪRINĖ KRONIKA

Viešas kreipimasis į lietuvių studentus Kanadoje

Lietuvių Studentų Sąjunga 137 W. Johnson St., Madison J. A. V. gauna nemažą kreipimąsi iš Kanados, kuriais prašo ma informacijų arba norima įsi rašyti S-gos nariais. Sąjunga apgailestauja, kad jos dabartinė kompetencija neišsina už J. A. V. valstybių ribų. Mūsų Kologoms-ems, Kanadoje galime tik padėti informacijomis, — ta čiau norėtume, šia proga pasi naudodami, Jus koliaiškai pas katinti susiburti į panašų bend rinį sambūrį.

Išsiblaškiusį visame pasauly lietuvių studentų spontaniškas solidarumas ir praktiniai reikalai mus sparčiai veda prie pasaulinės bendrinės liet. studentų organizacijos reikalingumo suvokimo. Bendradarbiaudama su Vokietijos ir kt. kraštų liet. stud. s-gom, L. S. J. A. V. yra priėmusi iniciatyvą tokią Pasaulio Lietuvių Studentų Atstovybę suorganizuoti. Atstovybėje būtų atstovaujamų visų kraštų liet. studentų s-gos, kur jos yra; jos pagrindinis tikslas būtų atstovauti išeivijoje esančius Lietuvos studentus tarptautinėje plotmėje, įeiti į tarptautines organizacijas ir koordinuoti tautinę liet. studentų veiklą visame laisvame pasaulyje. Juo daugiau atskirų sąjungų ar sam oūrių atstovybė apjungs, juo didesnis bus jos svoris.

Liet. Stud. S-gas J. A. V., kaip gausiausia ir stipriausia liet. studentų organizacija, randa reikalinga šiuo būdu kreiptis į savo artimiausius Kologas-es, studijuojančius Kanados aukštojo mokslo įstaigose, siūlydama susiburti į bendrinę profesinę lietuvių studentų organizaciją Kanadoje. Šiandienė mūsų padėtis išeivijoje yra tokia, kad jeigu tarp mūsų yra politinių, ideologinių ir kitokių pažiūrų skirtumų, jie turi ir palikti tarp mūsų ir netrukdyti bendrojo tautinio darbo. Tokia pažiūra susikūrė L. S. J. A. V., tokia tepadedą organizuoti ir kitur gyvenantiems Kologoms.

Pasaulio lietuvių studentų susiorganizavimas yra tiek toli pažengęs, kad esamoms s-goms lieka tik susitarti dėl jau paruoštų įstatų. Kanados liet. studentai, kaip laukiamo, nepa norės išsiskirti iš savo kolegų tarpo. Reikalinga tik truputis privatinės iniciatyvos ir greito veikimo. Tat, Kologas, į bendrą darbą!

Pasaulio Lietuvių Studentų Atstovybės reikalu prašome rašyti: Mr. Vytautas Kavolis,

vystyme bei motyvų narpaliojime autorius nestokoja sklandumo, logikos ir įtikinamumo. Detalėse, tačiau, neišvengta kompozicinių trūkumų. Pav., pasidavėlio — jaunojo Dzedulionio pirmasis susitikimas su Girkalniu ir Aldona, taip pat jo vizitas pas Nargeliūną nepa kankamai natūralūs, ar jų motyvai per giliai užslėpti. Girkalnio vizijų bei ekstazių prie žastims suvokti, skaitytojai taip pat palikta per daug laisvės. Šie ir kiti neišryškinti pas azažai beabejo pareina į nuo V. Alanto veikėjų nepilnai išbaigtų charakterių. Pav., Dzedulionis niekšas, pasidavėlis, tėvynės išdavikas. Tačiau dažnai jis atrodo tik koks tai pusidiotis, naivus girtuoklėlis. Dzedulionio asmenybė prašosi gilesnio psichologinio patikslinimo. Kiti charakteriai V. Alanto išvystyti gana gerai, nors pilnam maistriskumui autorius pritrūksta jausmo, kuris jiems suteiktų kūną ir kraują, įkvėptų plaudančią gyvybę. Autorius yra intelektualistinio tipo rašytojas. Tad nenuostabu, kad intelektualistinė veikalo pusė yra stipresnė už jausminę.

Tačiau yra vietų, kur rašytojo intelekto užleidžia vietą širdžiai. Minint didžią ir laimingą mūsų senovę, autoriaus realistinis, palyginti kasdieniškas stilius tampa iškilmingai epišku ir švelniai lyrišku. Žavūs pasažai skirti mūsų sosti nės grožiui išryškinti ar jos

137 W. Johnson St., Madison 3, Wis., U. S. A.
Lietuvių Studentų S-gos JAV Centro Valdyba.

DAIL. PROF. T. VALIUS dalyvauja Painter-Etcher's Society dailės parodoje karališka me Ontario muziejuje, Japonų kambariuose. T. Valius išsta tyti šie kūriniai: Motina, Šv. Sebastijonas ir „Cornetas“ ir Rilkes iliustracijų.

Parodoje dalyvauja per 50 dailininkų su 108 kūrinių.

PARYŽIŲ GYVENA DAILININKAI

lietuviai, — Kasiulis, Mončys ir kiti, — ruošiasi įsteigti lietuvių dailininkų organizaciją, kuriai vardo dar nesugalvojo.

NAUJA KOMPOZITORĖ Čikagoje konservatoriją pabaigė p. Giedrė Nasvytytė Gudauskienė. Specialybė — kompozicija. P. G. Gudauskienė turi ir į gražų soprano balsą.

KONCERTAI AMERIKOJE Čiurlionio ansamblis balandžio 27 d. 14 val. koncertuoja Čikagos Civic operos rūmuose. Dainavos ansamblio koncertas Wilkes Barre, Pa. bus balandžio 19 d., o New Yorke, Carnegie Hall balandžio 20 diena, 5 val. 30 min. pp.

Op. sol. Onos Katkauskaitės koncertai bus: Philadelphiaje kovo 22 d., Baltimorėje kovo 23 d., Worcesteryje balandžio 26 d. ir Waterbury balandžio 27 d.

KUPREVIČIŲ KONCERTAI EUROPOJE

Smuikininkė Kuprevičiūtė, apsigyvenusi Argentinoje, dabar koncertuoja Europoje. Turi gerą pasisekimą. Jos koncertas Paryžiuje praėjo dideliu pasisekimu. Ji koncertuos dar Vokietijoje (Miunchene), Romoje ir Londone.

METROPOLITAIN OPERA. Į galą žiemos ir pavasario išvyks ta gastrolių. Pirmiausia ji gastroliaus JAV miestuose, kaip Čikaga, Clevelandas ir tt., o po to atvyks ir į Kanadą — Torontą ir Montrealį.

FILMŲ KONKURSAI

New Yorke filmų recenzentai balsavo už geriausius 1951 metų filmus. Konkursą laimėjo amerikoniškas filmas „Quo vadis“, kuris firmai jau yra davęs 6 milijonus dol. pelno ir dar tiek duos; japonų filmas „Rashomon“ pripažintas geriausiu svetima kalba išleistas; „Hofmano pasakos“ pripažintas geriausiu anglų filmu.

reikšmei pabrėžti. Kitur vėl autorius su giliu jausmu atgaidina, logikos ir įtikinamumo. Detalėse, tačiau, neišvengta kompozicinių trūkumų. Pav., pasidavėlio — jaunojo Dzedulionio pirmasis susitikimas su Girkalniu ir Aldona, taip pat jo vizitas pas Nargeliūną nepa kankamai natūralūs, ar jų motyvai per giliai užslėpti. Girkalnio vizijų bei ekstazių prie žastims suvokti, skaitytojai taip pat palikta per daug laisvės. Šie ir kiti neišryškinti pas azažai beabejo pareina į nuo V. Alanto veikėjų nepilnai išbaigtų charakterių. Pav., Dzedulionis niekšas, pasidavėlis, tėvynės išdavikas. Tačiau dažnai jis atrodo tik koks tai pusidiotis, naivus girtuoklėlis. Dzedulionio asmenybė prašosi gilesnio psichologinio patikslinimo. Kiti charakteriai V. Alanto išvystyti gana gerai, nors pilnam maistriskumui autorius pritrūksta jausmo, kuris jiems suteiktų kūną ir kraują, įkvėptų plaudančią gyvybę. Autorius yra intelektualistinio tipo rašytojas. Tad nenuostabu, kad intelektualistinė veikalo pusė yra stipresnė už jausminę.

Tačiau yra vietų, kur rašytojo intelekto užleidžia vietą širdžiai. Minint didžią ir laimingą mūsų senovę, autoriaus realistinis, palyginti kasdieniškas stilius tampa iškilmingai epišku ir švelniai lyrišku. Žavūs pasažai skirti mūsų sosti nės grožiui išryškinti ar jos

TOLERANCIJOS IR HUMANIZMO

UGDYTOJAS

Poetas Par Lagerkvist.
RAŠO DR. G. I. ZIDONYTĖ.

III.

Sociališkai politiniu atžvilgiu būdingiausi yra šie trys te atro veikalai: suteatralintas Bodeln (1934), Seger i morkret (Pergalė tamsoj) (1934), ir Mannen utan sja (Žmogus be sielos) (1936). Juose visuo se galutinė Lagerkvisto mintis yra ta, kad gyvenimo maištą — totalitarizmas, vergijai — žmogus vis dėlto sugeba atskirti gerą idėją nuo blogos. Nors ir labai nedaug jame glūdinčio humanizmo, artimo meilės, sugeba sukelti žmogui dvasios nerimą, maištą prieš melą ir prievartą. Žmogus vis dėlto pajėgia aukotis, atsižadėti savęs, o tai esančios tauriausios ir vienintelės priemonės siekti gėrio žemėje. Šis gėrio ilgesys Lagerkvisto vėlyvesnėje kūryboje yra gaivalingas, ryškiai atsisipindi kiekviename jo veikale. Žmogus savo sieloje turįs dar ką tai mistiško, švento, kas pa deda jam orientuotis šiame audringame, komplikuotame istorijos laikotarpy, įgalina jį suprasti tikrąjį savo uždavinį. Lagerkvistas yra labai modernus, labai šių laikų rašytojas. Tuo metu, kai daugelis rašytojų nu-

moję ranka į giliausių modarnaus žmogaus problemų neišsprendžiamumą, tenkinasi vien jo tragiškos buitės vaizdavimu, Lagerkvistas nepaleidžia iš minties klausimo, kokį dvasinį ginklą duoti žmogui į rankas, kurio užpildyti jo egzistencija, kuri šiandien grasoma katastrofiškų pasėkų.

Pereidama iš formaliojo ir kraštutinio ekspresionizmo į konkretesnes gyvenimo pavaizdavimo formas, Lagerkvisto kūryba tampa daugiau impresionistinė, koncentruota, klasiška; tai vyksta darnioje sintezėje su jo pesimizmo transformacija į tam tikros nuolankios dvasios individualinę religiją, kurios tačiau konkrečių formų dar ir šiandien negalima nustatyti. Jo įsitikinimu, „gėris yra galutinė pergale, nes tai didžiausia ir keisčiausia jėga, koks pasibaisėtinas pasaulis be atrodėtų“.

Lagerkvistas, be poezijos, prozos ir dramos kūrinių, yra parašęs du autobiografinius veikalus: Gast hos verkliheten (Svečias dabarties pasauly) (1925), ir Det besegrade Livet (Nugalėtas gyvenimas) (1927), kuriuose jis pats išryškina savo minties išsirutuliojimą. Jis pabrėžia savo gilų tikėjimą, kad nemarija žmogaus dvasia, kuri išsina nugalėtoja, nežiūrint visų laikinų žmogaus klaidų, smukimų ir kančių.

Meilė, kuriai suteikiama pla toniškai altruistinė esmė, įprasmia visą šio laikotarpio Lagerkvisto kūrybą. Meilė kilninančių žmogų, ji jam suteikianti pačius esmingiausius žmoniškumo (aukštesniają, dvasinę prasme) bruožus. Lagerkvistas yra žmogaus problemų tyrinėtojas. Gamta, aplinkybės, įvykiai esą šalti, nepalankūs gyvenimo faktai, tačiau dvasia nepalaužiama: ji veržiasi į gėjų per visas kliūtis, nusikaltimus, smukimus.

Lagerkvistas nebuvo ir nėra joks dogmatikas: jis niekad neleidžia teisti žmogaus dvasią kokiems išoriniams veiksniams, ar juos atstovaujančioms tradicijoms ir įstatymams. Žmogus pats save turįs surasti, pažinti, vertinti ir teisti. „Leiskit žmogui gyventi“ — štai, mūsų nuomone, Lagerkvisto svarbiausioji idėja. Tai yra aukščiausios tolerancijos principas. Šio pavadinimo dra moje Lagerkvistas išveda sceaną, nepriklausomos padėčių ir cha rakterių kūno ir sielos kankinorus, tarp kurių matome Plakelką ir 7 puslapį.

MONTREALIEČIAI PAKVIESTI KONCERTUOTI AMERIKĄ

Op. sol. E. Kardelienė ir pianistas K. Smilgevičius yra pakviesti koncertuoti balandžio mėnesį į Worcesterį ir Bostoną.

ISIKURĖ „PATRIOS“ LEIDYKLA

Vilniuje isikūrusi, paskui per sikėlusi į Fellbachą, leidykla „Patria“ dabar isikūrė Amerikoje, 92 Franklin St., Stamford Conn., USA. Leidyklos savininkas yra Jonas Lenkaitis.

ATSIŪSTA PAMIETI O. B. Audronė. BERŽŲ PASAKOS. Poezija. 1952 m. Ilius travo dail. L. Vilimas. Leidėjas nepažymėtas. Kaina 1,50. Spaudos darbus atliko „Patria“.

Vytė Nemunėlis. PIETŲ VĖJELIS. „Jaunimo skaitymų“ serijos leidinys. Piešiniai Povilo Osmolskio. Kaina 1 doleris.

Tai yra puiki velykinė vaikams dovana. Gražiai, labai spalvingai išleista. Ledinys gaunamas „Nepriklausomos Lietuvos“ redakcijoje: 7722 George St., Ville Lasalle, Montreal.

Pasaulio lietuvių karių mėnesinis žurnalas

KARYS

išsina didelio formato, gražiai iliustruotas, duoda daug įdomios medžiagos.

Redaguoja ir leidžia: kpt. S. Urbonas, B. Aušrotas, S. Butkus

Prenumerata: metams 4 dol., atskiro nr. kaina 45 ct.

Adresas: Karys, 156 Steamboat Rd., Great Neck, N. Y., U. S. A.

NAUJIENOS

PIRMAS IR DIDŽIAUSIAS LIETUVIŲ DIENRASTIS AMERIKOJE

NAUJIENOS visuose Amerikos miestuose ir užsienyje turi savo korespondentus ir nepaprastų gabumų rašytojus, žurnalistus.

NAUJIENOS duoda vėliausias, tikriausias ir geriausias pasaulines, nacionalines bei vietos žinias, straipsnius ir paveikslus.

NAUJIENOS talpina išvietintųjų lietuvių šeimų, giminių bei pažįstamųjų pajiešojimus ir jų atsisaukimus į savo tautiečius.

NAUJIENOS nemokamai spausdina lietuvių draugijų, klubų ir organizacijų pranešimus, atsisaukimus ir korespondencijas.

UŽSIRASYKITE NAUJIENAS ŠIANDIEN PAT.

Prenumerata: Amerikoje ir Kanadoje \$ 9.00, pusei metų \$ 5.00; Chicagoje \$ 10.00, pusei metų \$ 5.50; užsieny \$ 11.00, pusei metų \$ 5.50.

Adresas: NAUJIENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill., U. S. A.

„LIETUVIŲ SPAUDOS DRAUDIMO LAIKAI BRAZILIOJE“

Kaip žinoma, mūsų spauda Sausio mėn. 19 d. buvo suaukos ir būna skaitoma, kai ją uoostas bendruomenės katalipaduodi ir rankas. Patys skaitytojai šiuo metu jos specialiai neįieško.

Kad skaitytojų skaičius padidėtų, tam reikalinga tikrų patišventėlių, kurie nesigailėdami savo sveikatos ją platintų visur, kur tik būna vienas kitas didesnis lietuvių susibūrimas.

Šitą darbą praktikavau ir dirbau su meile lietuviškam spaustintam žodžiui. Visi didesni lietuvių susibūrimai, kur jie bebūtų, būdavo mano aplankyti ir tenai tuose susibūrimuose išplatindavau, reikia prisipažinti, gana didelį kiekį įvairios spaudos, išsineančios užsienyje (nes Sao Paulo lietuvių dėl savo tarpusavio rietenų nepajėgia išleisti savo didesnio, visus junginčio laikraščio).

Todėl visai nenuostabu, kad kitur pasirodžiusios spaudos nemėgsta ir net skelbia kovą, kad jina nebūtų platinama. Buvo atsikimų, kad net išplėsiama iš skaitytojų rankų!

Tokių spaudos priešų tarpe jau spėjo pasižymėti tūlas B., kreipti savo visą dėmesį ir pabuv. dar D. P., bet šiandien jau praturtėjęs.

Aiškumo dėliai, štai pavyz: Meldutis Laupinaitis, Lietuviškos Spaudos Įgaliotinis Brazilijoje

VELYKINIS KNYGŲ IŠPARDAVIMAS

Velykinėms dovanoms ir pasiskaityti papigintai parduodamos knygos. Kai kurios jų parduodamos per pusę kainos. Siūlomos šios knygos:

Pietų vėjelis, Vytė Nemunėlis,	1,00
Anglų kalbos vadovas I d. 1 sąs.	0,60
„II“ „1“	0,60
Sename dvare, Satr. Ragana, romanas	2,00
Lietuvių Literatūra, Naujokaitis	2,00
Lietuvių Tautosakos skaitymai, Balys	3,00
Tremties Metai	3,00
Kryžiai, romanas, Ramonas	2,00
Naktis ant morų, Jankus	2,50
Atsiminimai ir mintys, Dr. K. Grinius	1,50
P. Kaulėnas, dailė	2,00
Marti iš Miesto, Orintaitė	0,75
Per šaltį ir vėją, Zbarskas	0,40
Riestausio sūnus, Zbarskas	0,70
Sugrįžimas, V. Tamulaitis	1,10
Ganyklų vaikai, Zbarskas	0,80
Šliuaptarniai, romanas, Margeris	3,00
Tauresnio žmogaus užtekėjimas, Vydūnas	0,30
Zirgonė ir Gailė, spalvota	0,15
Gyvylių draugas, Krausas	0,15
Bhagavad-Gita iš sanskrito, Vydūnas	0,30
Dulkės ežere, Kozulis	1,00
Tilto sargas, Tulpė	1,00
Dr. Kripštukas pragare, Kaupas	1,00
Lietuvos sovietizacija, prof. Roemeris	0,25
Raudonoji žvaigždė, Vytenis	0,75
Žemė, keturių autorių, almanachas	4,00
Literatūros metraštis	1,50
Proza, 4 autoriai	1,00
Lapės pasaka, Pieteris	1,00
Žemės rankose, Rukša	1,00
Kartuvės, Jonas Gailius	1,00

Knygos gaunamos šiuo adresu: „Nepr. Lietuva“, 7722 George St., Ville Lasalle, Montreal, P. Q.

AR ŽINOTE KĄ RAŠO

„KELEIVIS“

AR ŽINOTE, kodėl vieni ji giria, kiti keikia, bet visi mėgsta ji skaityti?

„KELEIVIS“ žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam ne pataikauja ir nesibijo teisybės skelbti.

Žmonių mulkingotus ir apgavikus jisai lupa be jokio pasigailėjimo.

Be to, jame rasi visokių patarimų, gražių eilių, įdomių paveikslų ir žinių iš viso pasaulio.

Didelio formato, 8 puslapių, graži, lengva kalba.

Kaina Kanadoje \$ 3,50 metams. Pusmečiui \$ 1,75.

Parašykite ir paprašykite vieno egzemplioriaus pasižiūrėti. Gausit nemokamai.

KELEIVIS

636 BROADWAY, So. BOSTON 17, Mass., U. S. A.

AR JAU SKAITAI?

MODERNIŠKĄ ILIUSTRACINĮ PASAULIO LIETUVIŲ MAGAZINĄ.

LIETUVIŲ

DIENOS

METINĖ PRENUMERATA \$ 3,—.
VISUOSE KRAŠTUOSE. LEIDYKLOS ADRESAS
9204 S. BROADWAY LOS ANGELES 3,
CALIFORNIA, U. S. A.

HAMILTON

„AUKURAS“ IR JO VEIKLA

„Aukuras“ ruošiasi pačiai didžiajai savo premjerai, būtent S. Ciurlionienės-Kymanaitės keturių veiksmų dramai „Aušros sūnūs“.

Veiksmas vyksta XIX šimtmečio gale, spaudos draudimo laikais. Jame ryškiai atvaizduotas knygnešio drąsa ir idealizmas, sunki caro priespauda, žandaro gėdos, šnipų klasta, dukters išdavimas, motinos baimė ir kt. Ryškiausia pakili Rus teikos asmenybė, kuris pats, vos mokėdamas skaityti, drąsiai nešė šviesą. Jis žino, kaip yra reikalingas Lietuvai mokslas ir jis nebijo pasipriešinti okupantui. Veiklas pilnas dinamikos, švelnaus lyrizmo ir intriguojantis.

Režisuoja E. Kudabienė-Dauguvytė, dalyvauja: A. Sutkaitytė, A. Radzevičienė, K. Meškauskienė, A. Šalčiūnas, A. Stasevičius, A. Juozapavičius, A. Laugalys, V. Kvedaras, J. Žilius ir A. Mingėla.

Iš viso „Aukuras“ turi septynioliką aktorių. Per dvejus darbo metus, šis būrelis parodė didelę energiją ir sugebėjimą. Jie negauna ir negalvoja apie jokių atlyginimų, nes jų tikslas lietuviškas žodis scenoje. Po keturių premjerų jie suruošė penkis humoro vakarus, penkias išvykas, ir nė vienas didesnis minėjimas nepraeidavo be aukurių dalyvavimo. Jie taip pat neužmiršta ir kaip patempiti, kaip antai: jau pasiuntė Diepholzo'o gimnazijai — 35 d., bedarbių šeimoms Hamilton'e — 40 dol., kultūros Fondui — 20 dol. ir Hamilton'o šeštadieninei mokyklai — 15 dol.

Džiugu, kad Hamilton'o visuomenė pilnai įvertindavo jų pasiryžimą ir savo skaitlingą atsilankymu palaikydavo dvasiniai tuos entuziasmus, o gautos pajamos sudarydavo sąlygas naujam pastatymui.

S. Ciurlionienės veikalo premjera įvyks balandžio 5 d. Central Hall salėje. Kiek teko patirti, vaikai lankantieji šeštadieninę lietuvių mokyklą, gaus nemokamus bilietus.

Pagyvenkime ir mes, bent porą valandų tais laikais ir tegu aušros sūnų pasišventimas dėl lietuviško žodžio sustiprina ir mumyse meilę Lietuvai, lietuviškam žodžiui, spaudai, knygai ir menui.

Bičiulis.

VIESAS PAREISKIMAS.

Ponas J. D. savo korespondencijoje „Prof. Kaminskas Hamilton'e“, atspausdintojo „NL“ Nr. 9(255), šališkai bando įtikinti skaitytoją, kad aš savo baigiamoj kalboj ištikro labai didelį liapsusą padaręs. Jis rašo: „Didoku disonansu nuskaubė skyriaus vedėjo St. Bakšio pabaigos žodyje iškišimas konfesinio momento, kas su šio vakaro rimtimi visiškai nesiderino, ir todėl neutralaus religiniuose ir pasaulėžiūrinuose dalykuose skyriaus vienašališkumą“. (Sakinio pabaiga vargu ar kas tiksliai suprastu!) Kad pats skaitytojas galėtų susidaryti pilną šio „nesiderinimo ir vienašališkumo“ vaizdą, žodis į žodį duodu savo kalbos, prof. Kaminskui pagerbti vakarieniškas metu, pabaiga: „Kaip tikintis, norėčiau baigti šiais žodžiais: tegu gerasis Dievas laimina mūsų pastangas ir apvainikuoja jas pergalės vainiku!“

Ponas J. D. mano, kad Dievas „su šio vakaro rimtimi visiškai nesiderino“. Galbūt, žiūrėjęs pro p. J. D. pasaulėžvalgę prizmę, ir nesiderino, tik labai gaila, kad autorius pamiršta kitus 35 svečius, dalyvavusius apart jo šioje vakarienėje! Gi kas dėl skyriaus šališkumo, — nemanyčiau, kad vedėjo kalboj pami nėtis Dievas turėtų ką nors bendro su skyriaus valdybos, kurią sudaro 7 asmenys, šališkumo.

Baigdamas norėčiau atkreipti p. J. D. dėmesį į šiuos dalykus, kurie garbingai ir pozityviai kritikai yra būtini:

1. Minėdami kritikuojamąjo asmens pavardę, turėkite pakankamai pilietiškos drąsos ir savigarbos pasirašyti ir savąja.

2. Visada pacituokite ir tą mintį, kurią kritikuojate, kad skaitytojas pats galėtų pasidaryti išvadą.

Kritika, neturinti šių pagrindinių dalykų, yra paprastas šmeižtelis, tikslu pažeminti kritikuojamąjį visuomenės akyse.

St. Bakšys,

TFA-bės Kanadoj Hamiltono Skyriaus Vedėjas.

1952. III. 6.

„Kas kuo kvepia, tuo ir tepa“.

P. St. Bakšys, TF Hamiltono skyriaus vedėjas savo vienašališkame „Tev. Žib.“ Nr. 11 prikiša man kreivą pasaulėžvalgę ir reziumuoja mano rašinį į paprastą šmeiželį. Tenka jį tai atsakyti, nes iš to susidaro aliuizija, kad mano rašinys būtų neobjektyvus.

Mano supramu Tautos Fondo Atst. Hamiltono sk-us, jungiąs visas lietuvių jėgas lėšų telkimui ir remiamas visuomenės, savo vieša linija turėtų būti apolitinis, nepartinis ir grežiai neutralus pasaulėžiūrinuose ir religiniuose klausimuose. Jis yra visų bendras reikalas, suartinęs lietuvių, pajungias aukštesniam tikslui ir šalines bet kokius nesusipratimus, bet kurias savitarpio trynimosi dūlkes. Todėl inėjimas į vakarieniškas religinio momento tam nepasitarnavo, ypač p. St. Bakšui atstovaujant kaip vedėjui skyrių, o ne kokią religinę treuinnų organizaciją. Ir todėl tas skambėjo disonansu, atsidavė neskaniui, norint primygtinai parodyti prieš kitos pasaulėžiūros svečius — žiūrėkite koks aš esu geras katalikas ir neiškrypstu iš linijos, nors ir šiandien sėdžiu kartu su jumis. Neaktas buvo ir atskira kalba per didelį dėkojimas klebonui, kuris prieš dvi dienas buvo atsiskęs per vasario 16 d. minėjimo pamaldas pravesti rinkliavą Tautos Fondui.

Ne man mokyti mokytus žmones takto ir tolerancijos, bet konstatuoti trūkumus aš, kaip ir kiekvienas tos vakarieniškas dalyvis, turiu teisę. Be to, rašantieji ne vien paneigrikas turi rašyti, bet ir neišgimus faktus iškelti.

Tokiomis progomis reikalingas susivaidymas. Konfesinius ir pasaulėžiūrinius skirtumus reik palikti už durų. Neleistina demonstruoti savo ideologinį, ar religinį nusistatymą, kai dalyvių tarpe yra įvairiausio nusistatymo žmonių. Pro šalį prašau p. St. Bakšys teigdamas „labai gaila, kad autorius ne nebando priimti dėmesin kitų 35 svečių, kurie dar dalyvavo šioj vakarienėj“. Tikrai labai gaila, nes ne visi svečiai taip galvojo, kaip p. Bakšys, kai jis barškino dalyviams savo ideologijos demonstravimu.

Baigiant tenka dar atsakyti į p. St. Bakšio duotus pamokymus. Pasirašyti po rašiniais savo pavardę ar slapyvardę skaitau skonio dalyku. Vieni kiti nors dirbdami ar rašydami būnuoja į visas puses ne tik savo pavardę, bet pridėdami turėtus titulus ir eitas pareigas, kiti gi ir darbą dirbdami ir rašydami nori palikti šešėlyje. Kiti ir melstis eina į bažnyčią, o nemaža ir tokių, kurie atsistoje viduryje gatvės mušasi į krūtinę ir pilnu balsu šaukia: O, Viešpatie, kaip gerai, kad nesu toks, kaip tas muitininkas... J. D.

ISVYKO ORKESTRO VADOVAS

Hamiltono lietuvių orkestro steigėjas ir vadovas Stasys Jokubaitis, savo draugų kviečiamas, atsisakė nuo savo pareigų ir išvyko į Torontą, kur jis pradės organizuoti lietuvių orkestrą. Toronte yra muzikaliųjų pajėgų daugiau negu Hamilton'e, bet trūksta organizatoriaus. Hamiltono liet. orkestro vadovauti apsiėmė Vyt. Bačekas.

Alg. G.

DIDELĖ DOVANA LIETUVIŲ GIMNAZIJAI.

Hamilton'e gyvenantis prekybininkas J. Kažemėkas padovanojo Diepholzo lietuvių gimnazijai 500 svarų statinę taukų. Balfas dovana nugabens vieton.

KEISDAMI ADRESUS nepamirškite pasiųsti 25 c. (smulkiais pašto ženklais).

Winnipeg

DĖL WINNIPEGO APYLINKĖS KOMITETO AIŠKINIMOSI.

Atsiliepdama į tilpusią „N. L.“ 5 nr. korespondenciją „Pažeista tautos garbė“, Winnipeg apylinkės valdyba „N. L.“ 7 nr. patiekia skaitytojams 4-rių punktų paaiškinimą, dėl kurių tikslumo aš, kaip pirmosios korespondencijos autorius, turiu pasakyti sekanti:

1. Reikalingam narių skaičiui neatvykus į bendruomenės susirinkimą, po valandos šaukiamas antras susirinkimas, kuris laikomas teisėtu nežiūrint dalyvaujančių skaičiaus, jei apie tai nariai būna iš anksto prieš susirinkimą painformuoti, ko šiuo kartu, deja, nebuvo padaryta. Tad ir primetamas man klaidingumas pakartotinai tenka nukreipti valdybos adresu.

Kad ir iš 266 kolonijos narių (registruotų) porai dešėčių susirinkimo dalyvių kalbėti visos kolonijos vardu yra per drąsų ir netinka, nors tai ir sudaro truputį daugiau kaip 5 proc. visos kolonijos, vis dėl to yra aišku.

2. Gerbtinas valdybos prisipažinimas dėl bendruomenės „suparapijinimo“ kviečiant vietos kunigą kaip autoritetą į posėdžius, tik nesuprantamas „paVeldejimo dėsni“ ir pateisinimas tokio žygio. Turint omenyje valdybos atsidavimą kunigui autoritetui, nėra praktinio skirtumo tarp sąvakų „kunigas įeina į valdybą“ arba „dalyvauja valdybos posėdžiuose“. „Patariamasis“ balsas šitokiai valdybai yra labai artimas nusprendimui.

Niekas neginčija, kad prieš metus laiko išrinkta valdyba turėjo kolonijos pasitikėjimą, bet tai nereiškia, kad tas pasitikėjimas yra absoliutus laiko ir veikimo atžvilgiu, tuo labiau, įvykus žymų pasikeitimų valdybos sudėty. Klausimas, ar ji savo veiksmais to patikėjimo neprarado ir ar turi ji dabar?

3. Niekas nestabdo ir neparažiuoja „platesnės veikimo srities“ ir „visuomeniniam darbui“, kol tas visų vardu darbas iš lietuviškosios veiklos ne nukreipiamas į siauras partines vėžes ir didžiosios kolonijos gyventojų dalies maltretuojantį ignoravimą. Leiskite bendruomenės vardu būti sąvokos vietoje ir atstovauti visus kolonijos lietuvių.

5. Dėl tikslumo vasario 16-sios paminėjimui, kad ir propa gandiniais motyvais, vyriausiu prelegentu pakviečiant Manis tobos Universiteto profesorį p. J. Howard Richards, pačiam faktui perėjus į praeitį, tenka pasakyti, kad besąlyginis masinis kolonijos nusizėminimas prieš kitataučio autoritetą mūsų tautos gyvybiniais reikalais nepasiteisino. Gerb. prof. J. H. Richards didžiajai auditorijos daliai nesuprantama anglų kalba papasakojo iš „Enciklopedia Britanica“ pasiskaitytas sausas mums visiems iš praeities mokyklos laikų žinomas gimą. Lietuvos istorines datas ir ge-

Bus daugiau.

TABAKO ŪKININKAMS

tautiečiams išpildau nemokamai

INCOME TAX RETURNS

Pradedant nuo balandžio mėn. 1 dienos.

CHARLES POCIUS REAL ESTATE & INSURANCE BROKER

TILLSONBURG, Ont.

Tel. 829 J

DEMESIO! TORONTE VEIKIA LIETUVISKA BATŲ REMONTO DIRBTUVĖ.

Atliekami ir skrybėlių ir batų valymo darbai. Atidaryta nuo 7.20 ryto iki 9 val. vak., išskiriant sekmadienius. SAV. S. ANDRIEKAUS. 812 Dundas Str. W. Toronto.

Lietuviai laikrodininkas, turįs ilgametę praktiką,

ZUKAS ANTANAS

Tel. TR 4321 1434 Rolland Ave., VERDUN.

priima pataisymams įvairius laikrodžius.

Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai.

Kainos žemesnės kaip kitur. Už pataisymus garantuoju. Kreiptis vakarais po 6.30 val.

SOTUS ALKANAM PADEK

AID OVERSEAS, INC., 3133 S. HALSTED ST. CHICAGO 8, U. S. A.

Bendrovė siunčia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus kraštus, išskyrus SSRS. Pristatymas trunka apie 17 d., nes siuntiniai siunčiami iš Europos sandėlių. Pilnas draudimas. Reikalaukite pilno siunt. sąrašo.

Siuntin. Nr. 3—\$ 6,20

4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
1 sv. kiau. mėsos

Siuntinys Nr. 6

A. 10 sv. cukr.—\$ 2.60
B. 20 sv. cukr.—\$ 4.70

Siuntinys Nr. 7

A. 10 sv.kv. miltų \$2.50
B. 20 sv.kv. miltų \$3.90

Siunt. Nr. 10—\$ 6.40

2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
1 sv. degintos kavos
1 sv. kakavos
1 sv. šokolado

Siunt. Nr. 12—\$ 6.40

2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiau. taukų
1 sv. deg. kavos
1 sv. kakavos

1 sv. šokolado

2 sv. cukraus

Siunt. Nr. 19 — \$ 9.95

4 sv. rūk. lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. marmelado
1 sv. deg. kavos
1 sv. šokolado
2 sv. kakavos
4½ sv. cukraus
2 gab. tualet. muilo

Siunt. Nr. 24—\$ 11.50

5 sv. rūkytų lašinių
3 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
1 sv. deg. kavos
2 sv. kakavos
2 sv. šokolado
2 sv. marmelado
2 sv. sūrio 40% riebi.

Siuntinys Nr. 25

E. 9 sv. kiau. t. \$ 5.25
C. 15 sv. k. tauk. \$ 8.00

Jono LADYGOS

baldu studijoje

„ARTIS“

priimami užsakymai ir patalymai sofų, fotelių (chesterfields). „St. Louis Textiles“ medžiagų ir baldų atstovybė fabriko kainomis.

LIETUVIAMS SPECIALI NUOLAIDA.

3 East Notre Dame St.,

Telefonas MA 1006.

Rūta

LIETUVISKA MAISTO PRODUKTŲ KRAUTUVĖ

JŪSŲ PATARNAVIMUI.

PRAŠOME APLANKYTI.

7730 Broadway St. (kampas 8 Ave.).

Ville Lasalle.

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

NELAIMĖJE NETEKSI VISKO,

bet

Alberto Norkeliūno

Agentūroje

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

už \$0.01 \$1.000.00

.01 per dieną apdraudžia Jūsų visą turtą iki \$ 1.000.

Sąžiningas patarnavimas visose draudimo srityse.

Agentūra atstovauja 8-as iš rimčiausių draudimo b-vių.

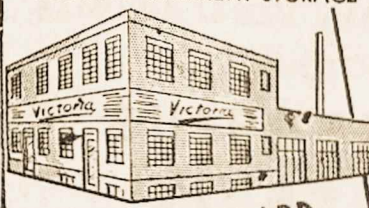
5637 Jeanne D'Arc Ave., Montreal 36, Que.

Telefonas: CL 2363

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS. MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED.

CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY. FUR AND GARMENT STORAGE.

2832 ALLARD TR. 1135

MONTREALIS 2838

Allard

Tr.1135

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome apsiaustus nuo lietaus uždedami jiems „Drex“, kad neperleistų vandens ir duotų gražesnę išvaizdą.

Taipgi valome visokiąsias rūšies karpetus ir fotelius (Chesterfields), gar dinus lengvus ir sunkius. Sutaisme rūbus (iširimus), įsiuvame sagas ir pan. Kiekvieną orderį pa imame iš namų ir pristatome į namus.

Už mūsų atliktą darbą garantuojame.

Dėl informacijų prašome telefonuoti: TR 1135, galima šaukti lietuviškai.

Lietuviai savininkai:

J. Matulaitis,

J. Kriaučeliūnas,

A. Majauskas.

Sault Ste Marie, Ont.

KAUKURIOS MŪSŲ NAUJIENOS.

Jau keletą kartų skaitėme „N. L.“ p. J. Sk. korespondencijas iš SSM, Ont., apie darbo sąlygas ir galimybes naujai atvykusiems mūsų pasivietėti. Kai kuriems mūsų tautiečiams žinutės, kaip tenka patirti, buvo gan naudingos, nes nereikėjo „pirštu durti žemėlapiu“ vykstant naujo darbo įsikimui.

Mums tačiau ir dabar neaišku, kodėl būtent, Chromo fabrikas ir, dar be unijos, gali būti viena iš geriausių darboviečių?

Kituose fabrikuose bent tiek skaitomasi su „senjoriti“, t. y. vyresniškumu pagal išdirbtą laiką. Tame išgirtame „Chrumplente“ yra išdirbusių po keletą metų, bet tik vietiniams paskiria geresnius darbus ar vyresniaisiais prie darbo.

Štai, dabar žiemą „Chrumplantis“, turėdamas didesnę darbininkų pasirinkimą „išsiijojo“ net po keletą metų išdirbusius. Nežiūrejo jokio vyresniškumo, atleido ir tokių, kurie tame fabrike prie darbo buvo sunkiai nukentėję. Priežastis — esą ne pakankamas anglų kalbos mokėjimas. Labai įdomu, kaip be anglų kalbos toks darbininkas galėjo ten dirbti 3 metus? Tokį klausimą tikrai pastatytų unijos atstovas, jei ji ten būtų.

Taigi, čia faktai. Būtų galima ir daugiau nurodyti. Bet šiaip ar taip, tas fabrikas yra geras pavyzdys, kaip kapitalistai visada stengsis išnaudoti nesusijungusius ir unijas darbininkus.

Labai dažnai tokiose darbovietėse dirbantieji yra skriaudžiami tiek materialiai, tiek moraliai, nes bosai ar „formanėliai“ gali ant tavęs „joti“ ir nėra kam jų sudrausti, o jei pats mėginsi aiškintis, tai — „lay off“.

Neaišku kodėl to fabriko darbininkai nesupranta unijos reikšmės ir nedaro žygių prisijungti prie C. J. O., bet stengiasi sprukti iš „Chrumplento“, kaip žiurkės iš skėstančio laivo. Tur būt bijo, kad fabrikas organizatoriams nepadarų ty prieš laiką „lay off“, kas čia drausmės palaikymui praktikuojama bent 2 kartus savaitėje.

Abitibi popierio fabriko buvęs Local unijos prezidentas, uzsistodamas už vietinius, unijos susirinkime iškėlė faktų, kad atvykę D. P. sudarė sąlygas, jog iš fabriko buvo atleisti keletas darbininkų. Jeigu D. P. nebūtų buvęs čia, jie būtų galėję dirbti.

Dar veinas iškėlė faktų, kad girdi D. P. gauna net geresnius darbus įvairiuose skyriuose.

Kilo smarkūs ginčai, kur vietinės kilmės italai labai užsistojo už ateivius, karštai ir vykusi įrodinėdami jų kaltinimus padarę juokingais. Argumentuodami, kad atleisti buvę labai blogi darbininkai... ir t. t. Jeigu jau valdžia išleido juos čia, tai ji, matyti, žino ką daranti ir naujieji imigrantai valga tą pačią duoną ir turi turėti tokias pat teises ir darbus, nes jų atsakomybė prieš įstatymus yra tokia pat kaip ir vietinių, o vis tiek po keleto metų jie jau būsią kanadiečiai.

Buvo gan įdomu stebėti ir matyti, kad net senieji imigrantai slaviškos kilmės, palaikė D. P., matydami per daug egoistinius antrosios pusės kaltinimus.

Čia dar norėčiau iškelti keletą faktų. Praėjusį rudenį buvo atvykę iš SSM lietuviai iš kitų vietovių ir, matyti, norėjo gauti darbo, o kai kurie net dirbo, bet buvo atleisti.

Išvyko į mišką, ar keliavo toliau darbo įsiekdami. Kai tuo tarpu atvykę iš miško ar kitur vokiečiai susirasdavo darbo ar jiems dažnai padėdavo čia esantis lietuvis kunigas. Nes vokiečiai išdrisdavo į jį kreiptis.

Taigi, naujai atvykusiems patartina kreiptis į LOK pirmininką p. Motiejūną, gyvenantį 78 Tanerod St.

Išidemėtinai yra ir atvykusio po Naujų Metų iš Anglijos aituvo Lino Baleišio pavyzdys, kuris darbo įstaigos, paskirtas dirbti pas fermerį, dirbo nuo aušros lig sūtemos: melžė, valė tvartus, atliekamui laivo. Tur būt bijo, kad fabrikas organizatoriams nepadarų ty prieš laiką „lay off“, kas čia drausmės palaikymui praktikuojama bent 2 kartus savaitėje.

WELLAND, Ont.

AUKOS TAUTOS FODUI.

1952 m. vasario 16 d. proga Wellande ir apylinkėse (Port Colborne ir Niagara Falls) surinkta Tautos Fondui 267,55 dol.

Aukotojai: po 20,— dol. — Stonis Stepas; po 15,— dol. — Radvilas Jonas; po 10,30 dol. — Staigys Mikas; po 10,25 dol. — Stankėvičius Antanas; po 10,— dol. — Markūnas Vincas, Sk. G., Pauzuolis Juozas, Macikūnas; po 6,— dol. — Briedis Feliksas; po 5,— dol. — Luomanas Bronius, Pivoriūnas Alfa, Simonaitienė Bronė, Staškevičius Jonas, Kuzavys Mikas, Šimkūnas, Urbšys Mikas, Tamulėnas Povilas, Šiurka Emilija, Marčiauskas, Šimkus Jonas, Pivoriūnas Jurgis, Kuteris.

kor. kaltės įsibrovė korektūros klaida. Londoniškė pianistė yra p. A. Matukaitė. Ji prieš porą metų yra baigusi prie Western Universiteto Muzikos mokyklą aukso medaliu. Tai darbšti ir gabi muzikė.

LIETUVIŠKOS MOKYKLOS TALKININKAI

Neseniai įkurta šeštadienio mokykla susilaukia šilto pritrimo ne tik tėvų, bet ir visuomenės. Viena lietuvaite, žinodama, kad mokykla, neturėdama nuolatinių patalpų, kas šeštadienį keliai vis kitur, kreipėsi į Londono katalikų vienuolyną — Christian Brothers ir paprašė pagalbos. Vienuolyno viršininkas suprato mūsų troškimus ir leido neribotam laikui ir nemokamai naudotis viena klase brolių-vienuolių vedamo Secondary school-De La Salle, Richmond g-vė Nr. 520.

Štai kitas gražus talkos pavyzdys. P. A. Mačys, turėdamas gausesnį šeimą ir pats dirbti negalėdamas (dirba tik žmona), gyvena toliau — už 7 mylių nuo miesto. Mokytojams paprašius, gerieji Londono lietuviai (kurie turi automobilius) atveža p. Mačio 2 vaikus į mokyklą ir po pamokų nuveža namo.

Mokyklai, gavus tinkamas patalpas, prasidėjo normalus darbas. Skyriaus pasidalinę darbu du mokytojai.

Štai kitas gražus talkos pavyzdys. P. A. Mačys, turėdamas gausesnį šeimą ir pats dirbti negalėdamas (dirba tik žmona), gyvena toliau — už 7 mylių nuo miesto. Mokytojams paprašius, gerieji Londono lietuviai (kurie turi automobilius) atveža p. Mačio 2 vaikus į mokyklą ir po pamokų nuveža namo.

Mokyklai, gavus tinkamas patalpas, prasidėjo normalus darbas. Skyriaus pasidalinę darbu du mokytojai.

Štai kitas gražus talkos pavyzdys. P. A. Mačys, turėdamas gausesnį šeimą ir pats dirbti negalėdamas (dirba tik žmona), gyvena toliau — už 7 mylių nuo miesto. Mokytojams paprašius, gerieji Londono lietuviai (kurie turi automobilius) atveža p. Mačio 2 vaikus į mokyklą ir po pamokų nuveža namo.

ĮKURTA ŠALPOS SEKCIJA

Pasilikusiems Vokietijoje lietuviams šelpti, valdybos rūpesčiu įkurta nuolatinė šalpos sekcija. Ji jau turi nuolatinį ryšį su tėvu Bernatonių Vokietijoje. Už nusiųstas pirmąsias aukas tėvas Bernatonis atsiuntė sekcijai albumėlį, kuris geriausiai kalba ir liudija apie sunkią būklę mūsų tautiečių Vokietijoje.

Artimiausio ateityje — tuoj po Velykų — sekcija rengia plačią visuomenei pramogą, kurios pelnas tuoj bus persiųstas vargstantiems šelpti.

L. E-tas.

ka Jonas; po 4,— dol. — Miškinis Juozas; po 3,— dol. — Stanaitis Jonas, Eišinas Vl., Grudziński K.; po 2,— dol. — Gudinačiūtė Stefa, Biliūnienė Antan., Blūzas Juozas, Gudaitis Stasys, Linkevičienė Zita, Kalvaitis Pranas, Naiduškevičius Pranas, Stankevičius K., Tėv. Ambrozėjus, Zinaitis, Butkus Juozas, Dumbrienė Ona, Vitauskas Vladas, Ramnauskas Stasė, Andriūsis Bronius, Abramavičius A., Lekačius Jonas, Pivoriūnas Viktoras, Meškis Stasys, Barsėnas Š., Karalius V., Polšūnas Kazys, Pamataitis Albertas, Mašauskas Jonas, Baltrušas Jonas, Songaila K., Jonaitis G., Grigas A., Kolytis Stasys, Ulbinas, Surblys Pr., Čeponis J., Mikšėnas S., Pudkienė J., Samas J.; po 1,— dol. — Kalvatiene Ant., Smolskis Andrius, Pranaitis Aleks., Zinaitis Ant., Cepukas, Jatulienė, Blekertas Jonas, Janušienė ūlvyra, Kudušis K., Senkus Jonas, Vyšniauskas L., Tamašauskas, Brusdeilinas V., Zmuidzinas V., Gumbinas P. V., Nekrošas Jonas; po 0,75 ct. — Nijolė, Audronė ir Alis Eišinai; po 50,— ct. — Skudutis Juozas, Lekavičiūtė Valė; po 0,25 ct. — Žadrika Antanas.

Visiems aukojusiems ir aukų rinkėjams pp. Pauzuoliui, E. Bersėnienei ir Macikūnui Wellando Apyl. L. O. K-tas reiškia nuoširdžią padėką. Taip pat, skelbiame aukų rinkėjų pp. J. Pauzuolio ir E. Barsėnienės aukų lape įrašytą ir pasirašytą pastabą.

Kaip kurie, tautiečiai principiniai atsisakė aukoti dėl VLIKE esančių nesutarimų, aiškindami, kad tauta neturi kitų priemonių paveikti VLIKą darniam tėvynės laisvinimo darbui sustabdymo lėšų telkimo Tautos Fondui. Į spaudoje nurodomas VLIKE nesklaidumų ir neveiklumo priežastis ir net atskirų kraštų (pav. Australijos) Lietuvių bendruomenės rezoliuciją, mažai kreipta dėmesio ir pageidaujamų patvarkymų nenori padaryti. Tai esą matyti iš VLIKO pirmininko Mykolo Krupavičiaus pareiškimų spaudai „Lietuvių Dienos“ 1952 m. vasario mėn. Nr. 2 (21).

Wellando Apyl. L. O. K-tas.

Red. pastaba: Tautiečiai prašomi kreipti dėmesį į reikalo svarbumą ir didumą, kuris prives visus lietuvius, — yra tam tikrų vilčių, — prie susitarimo ir darnaus bendradarbiavimo. Todėl aukas Tautos Fondui tik tai padidinkime.

LIETUVIS BATSIUVYS.

Pataisymai ir užsakymai.

4666 Park Ave, Montreal.

Telefonas: DO 0357.

ISPĖJIMAS

Vienai lietuvių šalpos organizacijai iš JAV prašant, buvo iširta Justino Bakučio deportacijos byla.

Mūsų tautietis, išėjęs iš ligoninės, neturėdamas lėšų, dar nepajėgus užsidirbti pragyvenimo, nemokėdamas kras to oficialiųjų kalbų ir nežinodamas įstatymų, kreipėsi į tariamą autoritetą dvasinės ir medžiaginės paramos. Tas asmuo — jo pavardės paminėjimas neturėtų didelės reikšmės, ji ir taip populiaru — ištisė pagalbos ranką, pasiūsdama J. B. į Toronto Miesto Savivaldybę.

Gerbūvio departamentas padėjo alkanam žmogui. Išmokė davo reguliariai pašalpą. Piniagai plaukė iš savivaldybės kasos. Kanados įstatymai numato, kad nepiliečiui, pasidarius naštą mokesčių mokėtojams, jis gali būti išvestas iš valstybės teritorijos. Išmokėjusi J. Bakučiui per 300 dol., miesto savivaldybė rekomendavo Pilietybės ir Imigracijos Ministrui jį išstremti. Ministerija mūsų tautiečiui to pasėkoje praėjusių metų Kalėdų išvakarėse įteikė dovaną — deportacijos parėdymą.

Padarius atatinamus žygius, dabar jau gautas kompetentingos įstaigos pranešimas, kad J. Bakučio deportacija vieniems metams sulaukoma.

Kodėl tiek publiciteto šiai bylai?

Siuntimas asmens prašyti pamos iš federalinės, provincijos ar savivaldybės išdo, ir kurį pinigai suplaukia mokesčių rinkimo keliu, yra meškos patarnavimas, yra prisidėjimas prie nelaimės ištiktos aukos deportacijos pasirašymo. Jeigu tacijos pasirašymo. Jeigu „Charitas“, įsisteigęs prieš porą metų Toronte kaip „šalpos komitetas, kurio pagrindinis tikslas būtų šelpti kiekvieną medžiaginį vargą patekusį lietuvi“, pats buvo nepajėgus prisidėti prie mūsų tautiečio šelpimo, tai juk dar yra visa eilė privačių labdaros organizacijų: Kanados Raudonasis Kryžius, Red Feather, etc. Jų fondai papildomi privačiomis aukomis, ne mokesčių mokėtojų privertiniais mokesčiais.

Lietuviui, ne Kanados piliečiui, patekusiam į materialiai sunkią būklę, iš kurios kitos išerties nebėra, patariama kreiptis tik į privacias labdaros organizacijas. Įspėjama, kad ėmi mas didesnių pašalpų iš viešųjų institucijų, gali reikšti deportaciją.

Jonas J. Juškaitis.

Vytės Nemunėlio MEŠKIUS

KAS RUDNOSIUKAS — geriausia dovana Velykom. Ši knyga yra didžiausias vaikų džiaugsmas. Ji tinka ir nemokantiems lietuvių kalbos, nes yra pridėtas vertimas į anglų kalbą. Knyga yra didelio formato ir turi 12 didelių keturių spalvų paveikslų, kietais viršeliais. Iliustravo pagarsėjusi vaikų knygų dailininkė V. Stancikaitė. Tad savo vaikus, sūnačius arba gimes apdovanokite šia knyga ir jiems padarysite didelį džiaugsmą. Jos kaina tik 2,— dol.

Užsakymus siųsti: J. Kapočius, 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y. Taip pat reikalaukite pas knygų platintojus.

WINNIPEG, MAN.

Atkelta iš 7 pusl.

Šis, balsavimo keliu poros balsų dauguma nutarta susirinkimą tęsti, bet p. Cinga su p. Malinausku pamatę savo bandymo nepasisekimą ir eventualaus kandidato trūkumo į valdomuosius ir kontrolės veiksmus, siūlo jų pačių patiektą dienotvarkę pakeisti išimant pagrindinį dienotvarkės punktą — valdybos rinkimus. Susirinkimui sutikus, teko išklausti valdybos narių pranešimus, kurių įdomesnis buvo Tautos fondo atstovo P. Liaukėvičiaus, revizijos komisijos pranešimas ir pasikalbėti kitais vietinės reikšmės klausimais. Susirinkimas įgaliojo valdybą artimiausiu savaitės bėgyje asmeniniais pranešimais sušaukti bendruomenės susirinkimą lietuvių klube. Pagrindiniu punktu naujo susirinkimo bus valdybos rinkimai.

Susirinkimui pirmininkavo p. Strikaitis, sekretoriavo — B. Krisčiūnas.

Įdomu, dėlko valdyba nesiteikė painformuoti susirinkusiųjų apie tokį svarbų reikalą, kaip kandidatų į krašto valdybą išstatymas, kada jos išstatytims kandidatams jau praėta rinkiminė propaganda „T. Žiburiuose“?

Tikėkime, kad sekančiame susirinkime išrinksiame valdybą, atstovaujančią visas lietuvių grupes ir tuo pačiu lietuvių bendruomenei vieningai susijungdami į vieną galingą lietuvišką organizacinį vienetą, atskirų lietuviškų grupių reikalus palikdami atitinkamoms grupinėms organizacijoms.

J. J.

NAUJAI ATVYKUSIEMS

į Kanadą „Nepriklausoma Lietuva“ siunčiama bargan, ligi jie užsidirbs ir galės atsilyginti. Prašoma pranešti tiksliai adresas

LONDON, Ont.

MISIJOS LIETUVIAMS.

London, Ont. Londono misionierius apylinkių lietuviams — Rodney, Mountbryges, Glenea, Sarnia, Woodstock, Ingersol, Delhi, Tillsonburg, Simcoe ir Langton visus nuoširdžiai kviečiame į Šv. Misijas kovo 27, 28, 29 ir 30 dienomis Londoną. Šv. Misijos vyks St. Mary's bažnyčioje 345 Zyle gatvė 7,30 val. vakarais. Kovo 29 dieną vakare 7,30 val. bus klausoma išpažinčių. Kovo 30 dieną užbaigiamosios pamaldos bus St. Jozeph ligoninės koplyčioje 11 val. Šv. Misijas ves tėvas jėzuitas Vaclovas Gutauskas.

Tai jaunas, energingas patalpininkas. Labai jaunimo mėgiamas. Misionierius atvažiuoja iš Čikagos. Maloniai prašau visų tautiečių pasinaudoti Šv. Misijom, atsigavinti dvasia ir kūnu. Susikaupti dvasioje ir pagyventi dvasiniu gyvenimu bent 4 dienas. Atlikti vėly kinę išpažintį ir linksmai pakeista nuotaika laukti linksmybių Aieluėje.

Londono lietuvių klebonas.

PATIKSLINIMAS.

„NL“ 10 numerio tilpusiam Londono lietuvių Vasario 16-to sios minėjimo aprašyme ne dėl

DOMINION AGENCIES BUREAU 16 Woolworth Bldg., PORT ARTHUR, Ont., CANADA

Kas yra suinteresuotas atgabenimu giminių ar pažįstamų į Kanadą, prašau kreiptis į mūsų įstaigą, kuri jau ilgą laiką kai tvarko IMIGRACIJOS reikalus. Taip pat įvairių dokumentų reikalus: pasus ar pilietybės dokumentus ir laivams bilietus ir įvairias pasaulio šalis.

LIUDESIO VALANDŲ

KREIPKITES PAS

Laidotuvių Direktorių

C. Halpin Funeral Home Reg'd.

KOPLYČIA VERDUN — WILLIBRORD AVE KAMPE, PRIE PAT AUŠROS VARTŲ PAR. BAŽNYČIOS
4500 VERDUN AVE, VERDUN. Tel. YO 3440

LIETUVIAI PAS SAVUOSIUS!

National Restaurant

Lietuviškas Restoranas.

SAV. M. ŠUKYS.

633 Church Ave (prie Verdun Ave) arti naujosios lietuvių bažnyčios. Tel. TR 0141
Atdara kasdien ir sekmadieniais po pamaldų.

TEL. FA 0209

Joe's Butchery & Grocery

1918 FRONTENAC ST. (prie Ontario St.)

(buvusi Juozo Paplausko)

SAV. JUOZAS LAURINAITIS.

Visų rūšių maisto produktai ir įvairios mėsos bei mėsos gaminiai.

Gaminame šviežias ir rūkytas lietuviškas dešras. Taip pat prieinama kaina patarnauju sunkvežimiu.

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

E.D. BELANGER & SONS

15 METŲ JŪSŲ TARNYBOJE

GARANTUOTAS DARBAS.

259 — 3 Ave., Ville Lasalle. TR 4588.

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ

RŪBŲ SIUVĖJAS

Kostiumus ir paltus siuvu pagal naujausias madas. Turėdami didelį pasirinkimą įvairių angliškių ir vietinių medžiagų. Visus darbus atlieku pigiai, skoningai ir punktualiai.

ED. KONDRATAS.

1113 A Dundas St. W. (netoli Ossington). Toronto.
Tel. LL 9626.

Dr. DORA GORDON

Dantų gydytoja

Kalba lietuviškai

Tel.: WALnut 9773 4914 Decarie Blvd., Montrel.

DEMESIO

Villasaliečiams ir apylinkės lietuviams!

Eksptas radio ir elektinių reikmenų taisyme.

Prekyba ir pataisymai.

PETE'S RADIO SERVICE

7688 Edvard St., Ville Lasalle. HE 3372

VISIEMS LIETUVIAMS GERAI ŽINOMAS

LAIDOTUVIŲ

DIREKTORIUS

J. H. BENOIT

Funeral Director

NELAIMIŲ ATVEJU VISADA PASIRUOSES PADETI

2102 FULLUM ST.

AMherst 0694

MŪSŲ SPORTAS

BR. KETURAKIO 25 M. SPORTINIO DARBO SUKAKTJ MININT.

Bronius Keturakis fizinio auklėjimo, o ypač sporto srityje yra suklebęs didžiulį kapitalą. Jį visą išskaičiuoti užimtų daug vietos. Čia pasistengsiu bent suglausti apžvelgti jo 25 metų sportinio darbo ir 20 m. sportinės spaudos bendradarbiavimo suklebėjimą.

Bronius Keturakis, kaip ir daugelis ano meto sportininkų, „pirmuosius žingsnius“ sporte pradeda Kauno „Aušros“ gimnazijoje, kur tuo laiku fiz. auklėjimas buvo labiau kultivuojamas. Čia, visu ryžtumu, gairėmis žaidžia futbolą, varžosi su klasės draugais suoliuose ir pan. O vos atostogų metu, beganydamas karvutes, lenktyniauja su kaimynų piešinimis po minkštąsias Lietuvos pievas, ar gaivališkai spardo futbolą.

Ir taip 1926 m. vasarą, draugų paskatintas, pirmą kartą dalyvauja L. F. L. S-gos 5-čio šventėje, kur laimi I vietą šio lyje į aukštį.

Paskatintas šio laimėjimo, uoliai seka ir stebi treniruotes iš kilnesnių sportininkų — lengvaatlių ir pats treniruojasi.

1928 m. baigęs „Aušros“ gimnaziją įstoja į Karo Mokyklą ir tų metų rugsėjo mėn. Kauno lengv. atletikos pirmenybėse laimi 1500 m. bėgimo meistrerio titulą. Stokojant sąlygų, o ypač trenirų, Br. Keturakiui nebuvo lengva prasimušti į iškiliuosius bėgikus. Tačiau po ištisų metų metodingų treniruočių, ir asketiško sportininko gyvenimo dieta, nugalė viską ir atidaro kelią į meistris — reprezentantus. Jis pasidaro nuolatinis vid. nuotolių meistris ir atstovauja Lietuvą visose tarpvalstybinėse lengv. atletikos rungtynėse ir Pabaltijo (SEL) Studentų olimpiadose, garbingai gindamas Lietuvos spalvas.

Nebuvo jam svetimas ir slidžių sportas. Jau 1934 m. baigia karininkų fiz. lavinimo kursus, ir karininkų slidinėjimo kursų, kuriems vadovavo švedai.

jos karininkas. Nuo to laiko da lyvauja visose rengiamose slidžių rungtynėse ir moko savo pulko karius slidininkus.

Karo audros pasėkoje, kaip ir daugelis mūsų, atsiduria Vokietijoje ir 1945 m. Br. K. vėl įsijungia į sportinį darbą. Organizuoja stovyklose sportininkus, dalyvauja lektorium ruošiamuose sporto kursuose, suvažiuojamose, ir kiek leido sąlygos — varžybose ne tik tremtinių, bet ir vokiečių.

1946 m. pavasarį, Lubecke, Br. K. pradėjo spec. treniruočių ėjime. Dalyvavo ėjimo rungtynėse Hamburge su geriausiais vokiečių, šveicarų ir kt. ėjikais ir garbingai gynė Lietuvos spalvas, laimėdamas geras vietas.

1949 m. vasarą emigravo į JAV.

Nors ir dirbdamas sunkų fizinį darbą kasyklose, tačiau ėjimo sporto nemetė. Dirbdamas net iki 12 val. dienoje, sukuriant laisvą valandą ir treniruotėms. Jo tikslas — susirungti su geriausiais JAV ėjikais. Tai Br. K. atsiekė 1950 m. JAV ėjimo pirmenybėse 20 km nuot. laimėdamas III vietą.

1951 m. JAV ėjimo pirmenybėse 40 km laimi V vietą. Br. K. pastarųjų dviejų metų pasiektos pasekmės yra tarp tautinės klasės. Pav., 3000 m — 13:07,7 min. (geriausia JAV — 13:09,6 min.), 10.000 m — 46:37,4 min. (JAV — 47:33,2 min.). 15.000 mtr. — 1:13:29,8 val. (JAV — 1:12:49 val.).

Br. K. nėra svetimas ir organizacinis sportinis darbas. Dalyvavo šiose sporto organizacijose: LFLS-ga, Vilkaviškio sp. kl. Sudavia, Kauno „Grandies“ sp. kl. Vadovavo K. K. Rūmų lengv. Atletikos K-tui, Saulių S-gos Vilkaviškio rinktinės sporto vadovu ir nuo 1941 m. iki 1944 m. K. K. Rūmų Vilniaus Sporto Apygardos pirminkas.

Kaip sportinės spaudos bendradarbis randame Br. K. karių žurnaluose — „Karys“, „Kar-

das“ ir visuose ano meto leidiniuose sporto laikraščiuose, bei tremties spaudoje Vokietijoje ir JAV.

Neseniai Br. K. atšventė 42 m. sukaktį, yra vedęs ir augina dukrą, tačiau pamėgtojo sporto dar neketina mesti.

Didelis nuosirdumas ir noras padėti kitiems, kuklumas sportiniame darbe, aukojimasis jaunimui, stengiantis perduoti ką turi savyje geriausia — tai pagrindiniai elementai, kuriais Br. K. apsišarvavęs žengė ir žengia mūsų sportinės istorijos keliu.

VI. Bakūnas.

ANGLIJOS LIETUVIŲ SPORTAS.

(Mūsų bendradarbio Anglijoje)

Jau ilgokas laikas, kaip „N. L.“ sporto skyriaus skaitytojai begirdėjo iš Anglijos ir gal su sidarė nuomonę, kad Anglijos lietuviai sportininkai užbaigė savo taip aktyvų ankščiau sportinį gyvenimą, bet turį prisipažinti, kad tai yra tik mano nusikaltimas nepainformuojant skaitytojų. Sportinis gyvenimas nors ir apmažėjęs jėgomis dėl nuolatinės emigracijos ir jūsi kraštą ir J. A. V., tebėra aktyvus kaip ir ankščiau. Kai jūs skaitysite šias eilutes, Halifax'o krepšinio komanda „Vilnius“, nugalėjęs kvartfinalyje Anglijos lietuvių krepšinio meistrių Manchesterio „Kovą“, žais Didžiosios Britanijos krepšinio pirmenybių pusfinalyje su amerikiečių lakūnų k-da. Sekančią kartą parašysiu, kaip jiems pasisekė.

Manchesterio „Kovas“ tebe-laiko Meisterio Taurę ir ruošiasi jos gynimui šių metų lietuvių krepšinio pirmenybėse. Koviečiai, taip pat šiuo metu yra Siaurinės Anglijos Lietuvių - Latvių kas šeši mėnesiai rengiamo turnyro nugalėtojai, finale nugalėję „Vilnius“. Tai pirmas kartas „Kovo“ istorijoje, kad k-da laimėjo turnyrą. Koviečiai žymiai geriau suko-voja įvairiose pirmenybėse, bet turnyrai iki šiol jiems buvo tarsi „juoda katė“.

Vasario mėn. 2—3 ir 9—10 dd. įvyko Anglijos lietuvių šachmatų pirmenybių finalas, kuriame dalyvavo 7 šachmatininkai iš įvairių Anglijos vietų. Keturi iš jų A klasės žaidėjai. Po stiprių kovų pirmąją vietą ir meistrerio vardą antrus metus iš eilės išsikovojo p. Mončianskas. Antrą vietą gavo p. Bučys ir trečią vietą išėjo p. Vilutis. Laimėtojas Sąjovs vadovybė įteikė dovanėles. Pirmenybių metu iškilo mintis sudaryti tarpmiestines pirmeny-

AMERIKOJE „NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ“ GALIMA GAUTI:

J. Sodaitis, „Gabijs“, 340 Union A., Brooklyn, N. Y.
J. Karvelis, 4434 S. Fairfield Ave., Chicago 32, Ill.
L. Vismantas, „Nėringa“, 1606, 25th St., Detroit 16, Mich.
Vl. Pauža, 9124 Quincy, Detroit 4, Mich.
Knygynas „Nemunas“, 3143, So. Halsted St., Chicago,
Mr. J. Kelėčius-SIGNS, 3352, So. Halsted St., Chicago,
Mr. S. Tverijonas, 3301, So. Halsted St., News Stand, Chicago,
Mr. D. Krause, 3500, So. Halsted St., News Stand, Chicago.

„TREMIS“ AUKŲ NERENKA

„Nepriklausomos Lietuvos“ imti svetimų durų varstymu s. m. 7 Nr. korespondentas rašo, jog Sauls Ste Marie lietuvių kolonijoje „Tremčiai“ „net ir aukos renkamos“.

Šiuo pareiškiu, jog „Tremtis“ niekam nera davusi įgaliojimų rinkti aukas. Tai liečia ne tik Kanadą, bet ir kitas šalis. „Tremtis“ yra pažiūros, jog laikraštis privalo pats išsilaikyti, o nebūti visuomenei našta. Kai „Tremtis“ dėl sumažėjimo lietuvių Vokietijoje ryžosi persitvarkyti iš savaitinio tepasirodydavo kartą į mėnesį, radosi nemaža Bičiulių, kurie pasisiūlė su parama, kad ji („Tremtis“) ir toliau būtų leidžiama kas savaitę. Tačiau Bičiulių siūlytos paramos atsisakyta ir „Tremtis“ geriau ryžosi rečiau pasirodyti, negu užsi-

bes, kuriuose įvairių lietuvių kolonijų k-dos rungtyniaudamos tarpusavyje ne tik padėtų išlaikyti šachmatų lygį ir susiteiktų sau malonumo, bet prisidėtų ir prie įvairių kolonijų glaudesnio suartėjimo.

Balandžio mėn. tikimasi praveisti stalo teniso pirmenybes, vėliau seks krepšinio pirmenybės ir t. p.

Taigi, kaip matome, sportinis gyvenimas pas mus tebėra judrus, kaip ir ankščiau, nors ir yra ženklų, kad ateityje, gal ir nebebus įmanoma jį išlaikyti tokį pat, dėl mano ankščiau minėtos priežasties — emigracijos, bet kol bus nors keletas sportininkų Anglijoje, Sporto Sąjovs vadovybė yra nusistačiusi daryti visa, kas tik bus įmanoma, kad išlaikytų sportinį gyvenimą.

Žinoma, jums kanadiečiams, tenka tik pasidžiaugti dėl tos emigracijos, nes atvažiuavę mūsų sportininkai sustiprins jūsų eiles.

Tad tiek šiuo kartu iš mūsų pasaulio.

V. Steponavičius.

Mažoji ir Didžioji — viena Lietuva.

ATSIRANDA GLOBĖJŲ

Atsiliėdami į „NL“ paskelbtą atsiskaitimą, Vokietijos prie glaudoje esančius mažlietuvių senelius pasižadėjo globoti:

1. Jul. Aniolas globos juodžiamienę Oną;
2. Jieva Andruskevičienė globos Šiušelį Augustą.

Džiugu konstatuoti, kad atsirado melaširdingi tautiečiai, kurie pasirodė palengvinti vargstančių padėti.

Dar liko aštuoni, kurie lau-

kia savo globėjų.

M. L. B. D-jos Valdyba.

— Unesui globojant ir dalyvaujant Paryžiaus mažųjų „europiečių“ klubui, 210 km. nuo Paryžiaus, Saint-Colombe vietovėje, ateinančią vasarą bus atidarytas tarptaut. vaikų miestas. Tuo būdu norima paskatinti tarptautinį bendradarbiavimą be rasių ir tautybių skirtumo, taip pat pasitarnauti tai kai ir savitarpio solidarumui. Mažųjų paryžiečių klube dalyvauja ir Paryžiaus lietuviukai, kurie kartais klubui pademons truoja ir mūsų taut. šokius.

PASIKEITIMAI TF ATSTOVYBĖJ

Vasario 4 d. pasitraukė iš TFA Kanadoj Hamiltono skyriaus valdybos J. Sakalauskas. Jis buvo kruopštus, atsidaavęs pasiuntom pareigom ir taktiskas visuose reikaluose. Nuo pat skyriaus įkūrimo ėjo valdybos sekretoriaus pareigas. J. Sakalauskui užtarnautai priklausio skyriaus valdybos ir visuomenės padėka už atliktą darbą organizuojant lėšas Tautos Fondui. Į pasitraukusiojo vietą Hamiltono skyriaus vedėjas St. Bakšys pakvietė Vaitiekų Kazlauską.

PADEKOS

Ponų Plioplių šeimai, gyv. 157 Lappin Ave., Toronto, Ont.: Ponai V. Plioplienei už paaugotus moteriškus rūbus ir ponams V. ir A. Plioplams už siuntinėjimą Canados ir U. S. A. lietuviškų laikraščių nuosirdžiausiai dėkoju.

A. Šukys,

P.L.B. Stuttgart'o Ap-kes Pirm-kas.

TAUTIECIAI! Rašykite iš vi- sur apie savo gyvenimą, įsikū- rimą sąlygas, darbą, perspek- tyvas. Visi raštai geri ir visi, kiek vieta leidžia sunaudojami. Rašyti adresu: „Nepri- klau-“, 7722 Georg str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q.

PRITYRĖS KVALIFIKUOTAS LIETUVIS LAIKRODININKAS

STINSON'S JEWELLERY

2186 DUNDAS ST. W. TORONTO

Taiso ir parduoda laikrodžius, žiedus ir visokias brangenybes. Garantuos darbas, prieinamos kainos. Krautuvė atidaryta kasdien iki 8 valandos vakaro.

LIETUVIŠKA BALDU KRAUTUVĖ IR DIRBTUVĖ

PARDUODAME GATAVUS, PRIIMAME UŽSAKYMUS IR PATAISYMAS.

ATLANTIC CITY BEDDING & UPHOLSTERING CO
899 BLOOR ST. W. TORONTO, TEL. LO 1438.
SAV. J. KAMICHAITIS. PATARIMAI VELTUI.

J. GRAŽYS

SIUVU NAJUS IR TAISAU SENUS KAILINIUS PALTUS.

DUODU GERĄ KAILIŲ PASIRINKIMĄ.

DARBĄ ATLIEKU SĄŽININGAI IR ŠVARIAI.

KAINOS PIGESNĖS KAIP KITUR.

688 ALLARD Ave, Verdun.
Telefonas HE 5853.

Kreiptis po 6 val. vakaro, šeštadieniais — visą dieną.

7582A, Rue Edouard, Ville Lasalle TR. 7412.

SUPERIOR REAL ESTATE Co.

Gerard Cool 4337 Verdun Ave., Verdun. YO 3323.

J. Alcide Blais, 29—4ieme Ave nue, Ville Lasalle. TR. 7849.

ŽURNALAI, naujausi BELETRISTIKOS LEIDINIAI ir įvairių sričių MOKSLO KNYGOS vokiečių kalba tiesiog iš Vokietijos per lietuvišką importo ir persiuntimo firmą.

Reikalaukite mūsų kainoraščių!

A. PAULAITIS

Import - Export

23 Romsey St. Boston 25, Mass U. S. A.

DANUTĖ STRAZDAITE

321 Oakwood Ave., Toronto, 10.

GORDON'S BEAUTY SALON

Daro pusmetines ir įvairias vienkartinės šukuosenas, dažo ir kerpa plaukus. Kiekvienu metu (išskyrus sek madienius) galima susisiekti telefonu: OR 8081.

BOURBONNAIS REFRIGERATION SERVICE

273 — 1 Ave., Ville Lasalle.

Tel. TR 8351.

Šaldytuvų ir įvairių elektrinių motorų taisymas.

DIDELIO PATYRIMO VALYMAS - TAISYMAS DE LUXE CLEANERS

Paėmimas ir pristatymas dieną ir vakarais.
Sav. P. Rutkausko Tel.: NE 5-0303; 143 — 8 Lachine.

PERKI ?

REALTOR D. F. FELL tarpininkauja namus Hamiltone perkant ir parduodant.
Tel. 2-7513. 203, Lister Bld, James Str, (prieš miesto Rotušę) Jums patarnaus Jūsų tautietis

JONAS MATULIONIS

tel.: 3.4252, 107, Cannon Str. East. Hamilton.

PARDUODI ?

BELLAZZI - LAMY, INC

TR 5151 7679 George St., Ville Lasalle.
Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.
Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

Lietuviška moterų kirpykla

DARO ŠUKAVIMUS, PUSMETINIUS IR TRUMPA- LAIKIUS FRIZAVIMUS, DAŽYMĄ IR KT.
Sav. BIRUTĖ DODONAITĖ (B. M. Dodon).
2521 CENTRE St., Montreal. Tel. FI 0208.

L. JAUGELIS

NAMŲ REMONTAS IR DAŽYMAS.

Tel.: PL 7588; 3805 Arcade St., Montreal, Que.

Gražiausias mūsų Tėvynės prisiminimas, tai V. AUGUSTINO Lietuvos vaizdų knyga.

TĖVYNĖ LIETUVA

(Our Country Lithuania)

Kaina \$ 5,—, o odiniame įrišime \$ 12,—
Užsakymus su pinigais siųsti tiesiog į leidyklą:
Povilas Ališauskas, 107-17 118 Str. Richmond Hill 19, N. Y., U. S. A.

MONTREAL

MOTREALIEČIAMS YRA NUMATOMA STAIGMENA

Balandžio 26 diena yra pasamdyta didžiulė, puiki, apie 1500 asmenų talpos salė miesto centre suruošti paskutinį žiemą subuvimą - balių, po kurio jau seks piknikai - gegužinės.

Tam baliui yra užprašyti dabar Amerikoje važinėję ir pranešimus darą iš už geležinės uždangos prasiveržę žvejai — p. Kublickas, p. Grišmanavičius ir p. Paulauskas. Vyks susirašinėjimas, kad jie atvyktų į Kanadą ir čia padarytų pranešimų. Be ko kita, jie užprašyti dalyvauti tame subuvime ir padaryti pranešimą. Tuo reikalu rūpinasi Kanados Lietuvių Centro Taryba.

Smulkiau apie visa tai „NL“ skaitytojai bus informuojami sekančiuose „NL“ numeriuose.

PIKNIKAMS VIETA JAU GAUTA

Pas tą patį ūkininką, pas kurį ir pernai buvo Montrealio lietuvių piknikai ir tame pačiame vaismedžių sode ir šios vasaros piknikams pasamdyta vieta. Piknikų-gegužinių vieta, kaip žinoma, yra galimai gera ir graži. Plačiose Montrealio apylinkėse, kurios buvo atsidėjus apieškos, niekur geresnės ir patogesnės vietos piknikams nepasisekė rasti. Geresnių vietų tikrai toli už miesto ribų galima būtų gauti, bet su sidaro dideli sunkumai ir nepatogumai dėl susisiekimo. O čia ir susisiekimas yra visai geras, nes autobusai priveža prie pat to sodo, kuriame vyksta šventadieniniai subuvimai.

MARGUČIŲ VAKARIENĖ

Šv. Elzbietos draugija atvelyko šeštadienį, balandžio 19 d., 7 val. vakaro Šv. Kazimiero parapijos salėje ruošia margučių vakarienę, kuri žada būti labai graži. Bus šilta vakarienė ir dovanos už geriausius mar-

REIKALIGAS jaukus ramioje, pageidautina inteligentų šeimoje, kambarys, prie strytkario, cinančio į Place d'Arme. Telefonas UN 6-2070. Skambinti darbo dienomis po 6 val. vakaro, o šeštadienį ir sekmadienį visą dieną.

MERGUŽELE, jei esi viena ir galvoji kurti šeimą, rašyk. Esu 34 metų, ūgis 165, angliškai 5,5, blondinas, mėlynų akių, svoris 135 svarai. „Nepriklausoma Lietuva“ Viktoras.

PARDUODAMI BALDAI

(iš 6 kambarių buto). Galima pirkti ir dalimis. Ypatinai geras kombinuotas (alyva ir gazu) pečius. Prieinama kaina. Teirautis 5915 — 12 Ave., Rosemount, tel. CR 0602.

IŠNUOMOJAMAS didelis

kambarys su teise naudotis virtuve. Teirautis 1291 Godin Ave., Verdun, po 6 val. vak.

AUDŽIU TAUTINIUS RŪBUS, juostas, pagalvėles, staltieses, užuolaidas ir kt. Neaukštos kainos. 288—6th Ave. Ville La Salle. Ald. Bobenaitė-Puniškienė.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį metų praktikavęs didelėse ligoninėse ir klinikose Europoje ir Amerikoje.

VIDAUS LIGŲ, AKUŠERIJOS IR VENERINIŲ LIGŲ SPECIALISTAS.

3537 PARK AVE. Montreal. Tel. HA 7623
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

Atstovavimas įstaigose, patvirtinti dokumentų vertimai ir nuorašai, kalbinė pagalba turto sandėriuose, teismuose, mokesčių, imigracijos, vizų ir kiti reikalai

Jonas Žmuidzin

Paryžiaus universiteto dipl. teisininkas:
3420 Drummond, Montreal, P.Q., Canada. Tel.: PL 6580

VEDA SKTN. INŽ. J. BULOTA. MONTREALIO SKAUCIŲ TUNTO — SUSIARTINIM MO SU TĖVAIS ŠVENTĖ

įvyko A. V. parapijos salėje kovo 16 d. sekmadienio pavakary. Šventėje dalyvavo ir skautų tuntas, dvasios vadovai, prof. Paplauskas, keletas buvusių Lietuvos karininkų bei pirmųjų skautų kūrėjų ir nemažas skaičius tėvų, svečių-rėmėjų. Šioje šventėje mūsų skautai susilaukė ir gražaus prieauglio: paukštytės ir skautės davė įdėdį. Džiugu, kad buvo susilaukta ir skautininkių prieauglio. Angelika Sungailienė buvo pakelta į paskautininkes, tik apgailestautina, kad naujoji paskautininkė mus apleidžia — išvyksta pas savo vyrą į kitą provinciją.

Tėvų vardu skautus sveikino vienas iš pirmųjų lietuvių skautų kūrėjų (Vilniuje 1918) p. Gražys, gražiai nušviesdamas skautų praeitį ir linkėdamas mūsų skautėms sėkmės ateityje. Kun. tėvas Pečkys šiltai sveikino ir skautų tūtininkas paskt. Naginionis bei sktn. Bulota.

Po oficialiosios dalies skautukės vaišinos ir svečius pavaišino arbata ir visokiausiais pyragaičiais bei vaisiais pridoduodamas kuo švelniausius: — Gražių dainelių daug dainuota. —

Višaems daug prisidėjo ir puikiai šeiminkavo Jūrų skautės, visur įnešdamos darnaus švelnumo.

Viskas buvo neįtampa diriguojama mūsų nenuilstamos skautn. Lukoševičienės. Brauwicką statyti elektros jėgainės.

Gilaus skausmo valandoje
A. A. KAZIMIERUI GRABAUSKUI
mirus, gerbiame Ivaškevičių šeimai reiškiamė giliausią užuojautą
J. ir K. Nevardauskai.

KOMANDIRUOJA STATY TI JĖGAINĖS

Inžinierius Vilčinskas, gerai užsirekomendavęs darbuose, dabar komandiruojamas į Brauwicką statyti elektros jėgainės.

STEIGIAMASIS STIPENDIJŲ IR PAŠALPŲ FONDO KOMITETO

narių susirinkimas — posėdis įvyks kovo mėn. 29 d., šeštadienį, 6.30 val. vakare. Posėdžio vieta: 3703 De Bullion St., ketvirtame aukšte (prie pat Pine Ave., tarp St. Lawrence ir St. Denis gatvių). L. Akademio Šamb. V-ba.

ATVYKO IŠ ANGLIJOS ŽYMI LIETUVAITĖ.

Kovo 22 dieną iš Anglijos, Škotijos, lėktuvu Montrealin atskrido Anglijos lietuvių visuomenės veikėja Marija Balkauskaitė, gimusi ir augusi Anglijoje. Ji apsistojo pas savo sesutę montrealietę p. Barbour. Kienę.

Prieš išvykdamą iš Anglijos p. Balkauskaitė turėjo nelaimę — susižeidė koją ir dabar dar negali laisvai vaikščioti.

PARDUODAMA PUIKI IR DIDELĖ FARMA SU DIELAIS NAMAIS. Tik 45 mylios nuo Montrealio, Joliette, Que. Įmokėti \$ 8.500, likutis išmokėjimui. Teirautis telef.: EL 5674 (Montreal).

JAU IŠĖJO IŠ SPAUDOS KAZIO BORUTOS KNYGA BALTARAGIO MALŪNAS

Baltaragio Malūnas — knyga, kurią 1945 m. rudenį bolševikai per apsirėkimą išleido Lietuvoje, bet tuoju surinko iš visų knygynų ir sunaikino. Baltaragio Malūnas — knyga, kuri primena mums Lietuvą visame jos puikume, kurios puslapiai tebedvelkia Lietuvos vėju ir arimų kvapu, kurioj vaizduojamo kaimiečio vargai ir rūpesčiai toki mažučiai ir mieli, palyginus juos su šiuo šandienybe. Baltaragio Malūnas — knyga, kokių mažų mūsų pokarinėje literatūroje, kuri mums parodo mūsų kraštą ir lyjant, ir saulei šviečiant ir vėjams užaujant, o autorių pačiame talento subrendime. Baltaragio Malūną išleido Knygų Leidykla Terra. 256 psl., kaina \$ 2,50. Reikalaukite: Terra, 946W. 31 Pl., Chic. 8, Ill.

TORONTO

PABALTIO NEPRIKLAUSOMYBĖS PASKELBIMO MINĖJIMAS TORONTO UNIVERSITETE.

Vasario mėn. 29 d. 1 v. p. p. įvyko Pabaltijo valstybių nepriklausomybių paskelbimo minėjimas Toronto Universiteto naujajame mechanikos pastate. Jis buvo suorganizuotas visų trijų tautybių studentų.

Dėl suprantamos laiko stokos minėjimas truko apie 45 min. Ponas Jaan Olvet, estų Toronto laikraščio redakcijos patarėjas, ilgalaikis archivaras Estijoje ir autorius kelių knygų apie Pabaltijo kraštus, padarė trumpą pranešimą apie sovietų okupaciją.

Susirinkime gausiai dalyvavo estai, latviai ir lietuviai studentai ir keletas kanadiečių.

Kadangi manoma, kad tokie susirinkimai gali būti labai vertingi propagandos prasme, ruošiamasi ir sekančiais metais tai pakartoti, gal su dar geresniu išreklamavimu prieš susirinkimą, kad pritrauktų daugiau kanti nadičių studentų.

LIETUVIAI TORONTO UNIVERSITETE.

Šiuo metu Toronto aukštojo mokyklose mūsų žiniomis yra bent 27 lietuviai studentai ir doktorantai. Technikos fakultete — 11 (pirmuose metuose — 3, antruose — 3), humanitariniame fak. — 3, architektūroje — 3 (pirmuose metuose — 2 ir trečiuose metuose — 1) ir po vieną ar po du medicinos fak., gynųjų mokslų fak., farmacijos fak. ir odontologijos fak. Baigiamuosius egzaminus šiemet laikys bent keturi lietuviai.

Kalbinė pagalba teismuose, ištuokos, nuosavybės perdavimo ir kitose transakcijose. — Imigracijos (darbo, būto garantijos), pilietybės, paskolų parūpinimo, civilinės metrikacijos ir kiti reikalai. — Atstovavimas įstaigose. — Dokumentų patvirtinti vertimai, nuorašai ir fotokopijos. — Visokeriopos informacijos. — Lietuvių interesus gina prityrę specialistai, studijavę Amerikos ir Europos universitetuose.

UŽEIKITE ARBA PARAŠYKITE MŪSŲ BIURUI.

JONAS J. JUŠKAITIS

907 Dundas West, Toronto, Ont., Canada, Tel. PL 4880

DĖMESIO!

Norintiems pirkti arba parduoti namus, krautuves, restoranus ir tt., mielai tarpininkauju. Nemokamai suteikiu įvairias informacijas, patipinu tinkamomis sąlygomis paskolas.

Mes turime namų pardavimui įvairiomis kainomis ir daugiausiai lietuvių mėgstamuose rajonuose bei g-vėse.

Jūsų pataravimui

JUOZAS KAŠKELIS

Telf.: WA 2646; WA 2647; WA 2648
R. TESLIA REAL ESTATE & INSURANCE BROKER
575 Queen Str. W. (prie Bathurst str. antras aukštas)
TORONTO.

YRA SERGANČIŲJŲ

Didelėje Montrealio lietuvių kolonijoje vis yra susirgimų ir mirimų, kurie sudaro permanentinį reiškinį. Dabar dar tebeserga p. Bakanavičienė, nors paskutiniu laiku jau pradėjo vaikščioti ir net iš namų išeiti.

Serga dar p. Draskinis, bet gydomi namie. Buvo ligoninėje p. Jonelienė, bet dabar jau sugrįžusi į namus. P. Kęsgaila jau vaikščioja, bet po pusmečio turės dar vieną kojos kraujagyslių operaciją. Dar negalinti gerai vaikščioti ir naujai atvykusi iš Škotijos p. Balkauskaitė, nes dar nevisai pasveikusi sužeista jos koja. Visiems linkime greičiau pasveikti ir su tvirtėti.

SUGRĮŽO IŠ MIŠKŲ

Pasibaigus miškų kirtimo sezonui, iš miškų sugrįžo p. Žemaitaitis ir p. Lileikis. Jie dirbus pamokslas ir po to, klausoma miškuose ties Regan. Jie dar bu ir jo vaisiais miškuose patenkinti. P. Petras Lileikis, atsilankęs „NL“ redakcijoje, pasakojo, kad atvykęs iš Anglijos, jis kurį laiką buvo be darbo ir vis abejojo vykti, ar nevykti į miškų darbus. Pagaliau, negaudamas darbo, pasiūlymą, bet darbu maistu ir gyvenimo sąlygomis miškuose yra patenkintas ir sekanti sezoną pasiryžęs ten taip pat vykti. Nors ir turėjo apie mė-

Kaip matome, lietuvių skaičius šiame universitete vis didėja. Bendrai, buvusių DP nėjimas Toronto Universiteto naujajame mechanikos pastate. Jis buvo suorganizuotas visų trijų tautybių studentų. Dėl suprantamos laiko stokos minėjimas truko apie 45 min. Ponas Jaan Olvet, estų Toronto laikraščio redakcijos patarėjas, ilgalaikis archivaras Estijoje ir autorius kelių knygų apie Pabaltijo kraštus, padarė trumpą pranešimą apie sovietų okupaciją. Susirinkime gausiai dalyvavo estai, latviai ir lietuviai studentai ir keletas kanadiečių. Kadangi manoma, kad tokie susirinkimai gali būti labai vertingi propagandos prasme, ruošiamasi ir sekančiais metais tai pakartoti, gal su dar geresniu išreklamavimu prieš susirinkimą, kad pritrauktų daugiau kanti nadičių studentų.

PERSIKĖLĖ ORKESTRO VADOVAS ST. JOKUBAITIS

Daug pasidarbavęs Hamiltono ne orkestro steigime, neseniai atšventęs metines sukaktuves, jo vadovas p. Stasys Jokubaitis persikėlė Torontan, kur organizuoja orkestrą.

Vis tik reikia laukti dideliu Hamiltonui nuostoli p. St. Jokubaičio pasitraukimą, bet negalima nepalinkėti jam naujoje vietoje ir vėl sėkmingai sukurti kitą. Juk Toronto lietuvių kolonija yra žymiai skaitlingesnė.

DR. M. ANYSO PASKAITA.

Lietuvių Teisinių d-jos užsieny Toronto skyrius balandžio mėn. 5 d., šeštadienį, 4 v. pp. punktualiai Ukrainiečių salėje, 404 Bathurst St., rengia paskaitą: — VLIKo ir Diplomantijos santykių nagrinėjimas teisiniu požiūriu.

Paskaitą skaitys buv. Klaipėdos krašto gubernatūros patarėjas Dr. jur. M. Anysas.

Po paskaitos bus Teisinių d-jos Toronto skyriaus narių susirinkimas.

LTDU Toronto sk. Valdyba.

LTDU Toronto sk. Valdyba.